

ÅRSMELDING 2020

Oslo biskop og Oslo bispedømmeråd

Redaksjon avsluttet 12.03.2021

INNHold

- 1 Ledernes beretning
- 2 Introduksjon til virksomheten og hovedtall
- 3 Årets aktiviteter og resultater
 - A. Sammendrag av resultater og måloppnåelse
 - B. Omtale av resultater og måloppnåelse
 - B1 Gudstjenstelig/Samle flere til livsnære gudstjenester**
 - B1.1 Oppslutning om gudstjenesten
 - B1.2 Kirkelige vigslar
 - B1.3 Kirkelige gravferder
 - B1.4 Samisk kirkelig
Døvekirken
 - B2 Dåp og trosopplæring/ Tilby dåp og trosopplæring til alle barn, unge og voksne**
 - B2.1 Oppslutning om dåp
 - B2.2 Oppslutning om trosopplæringstiltakene
 - B2.3 Oppslutning om konfirmasjon
 - B3 Kunst og kultur/ Gi kunst og kultur rom i kirkene våre**
 - B3.1 Deltakere på konserter og kulturarrangement
Pilegrimsarbeid
 - B3.2 Åpne kirker
 - B4 Kirke og samfunn/ Ta økt samfunnsansvar**
 - B4.1 Diakoni og diakonal betjening
Prestetjenesten ved sykehjem
Grønne menigheter
 - B4.2 Fellesskap i et bispedømme preget av mangfold
Samarbeid menighet og misjon (SMM)
Fremtiden bor hos oss
 - B4.3 Religionsdialog
Kirkelig dialogsenter
 - B4.4 Digitalt nærvær
 - B4.5 Synlighet i det offentlige rom
 - B4.6 Samarbeid skole-kirke/barnehage-kirke
 - B5 Rekruttering og frivillighet/ Inspirere flere til å delta i kirkelig arbeid**
 - B5.1 Rekruttering til vigslende stillinger
 - B5.2 Frivillig tjeneste i kirken
 - B5.3 Trivsel i jobben

B5.4 Tilbud for unge i menighetene styrkes

Lokalt ungdomsarbeid

Ungdomstinget

MER i Ila

Ventil

Studentprestetjenesten

Tros- og livssynsbetjening i Forsvaret

Gateprest for ungdom

B6 Bemanning – presteskap og administrasjon/

Videreutvikle kirken som en demokratisk og velfungerende organisasjon

B6.1 Demokratisk og velfungerende organisasjon

B6.2 Administrative kostnader

B. Biskopens virksomhet

4 Styring og kontroll i virksomheten

A HMS og arbeidsmiljø

B Likestilling

C Mislighetsrisiko

5 Vurdering av framtidsutsikter

6 Årsregnskap – Ledelseskommentar til årsregnskapet 2019

Budsjettgruppe 1 A

Budsjettgruppe 1 B

Særskilt om OVF-tilskuddet

1 LEDERNES BERETNING

År 2020 ble et annerledes år. Korona-pandemien som stengte ned landet i mars, har ført til at vi som kirke og individer har forsøkt å vende oss til en ny normaltilstand. Menighetene og stabene i Oslo bispedømme har grepet digitale muligheter, flyttet arrangement ut av kirkebyggene og møtt mennesker via andre kanaler for å kunne være «levende, nær og tilgjengelig med Jesus Kristus i sentrum», som det står i bispedømmets visjon.

Vi har erfart hvordan vi kan være kirke på uventede steder: Telefonsamtaler, turgrupper, guidede turer i nærmiljøet, rebusløp på kirketomten. Gudstjenester er gjennomført både inne og ute med koronaavstand. Mange dåpsgudstjenester ble avholdt bare med dåpsfølge og konfirmasjonsgudstjenester, vigsel og gravferd kun med nærmeste familie. De mer «private» seremoniene ble ofte oppfattet svært positivt av familiene.

Julen bød på mye oppmerksomhet fra presse og media om hvordan kirken skulle gjennomføre høytiden. Stall og krybbe flyttet ut på torget eller kirkebakken, kirkevandringer ble gjennomført ute med barnehager og skoleklasser. Flere menigheter hadde utendørs julegudstjeneste eller åpen kirke juledagene. Kirken gjorde seg synlig som en aktør i nærmiljøet, om enn på en annen måte enn tidligere år.

Brudd i tarifforhandlingene høsten 2020 førte til streik på kirkelig sektor fra 12. desember. Streikeuttaket av prester og andre kirkelige tilsatte ble i hovedsak gjort i menigheter i Oslo bispedømme. Grunnet pandemien ble konsekvensene for julens gudstjenester mindre enn i en normal situasjon.

Påske og pasjon ble en alternativ gjennomføring i 2020 som følge av pandemien.

Biskopens tradisjonelle nyttårsmottakelse ble i januar 2020 gjennomført med stappfull bispegård. I 2021 ble biskopens nyttårstale digital.

Pandemien satte også sitt preg på arbeidet til det nyvalgte bispedømmerådet. Møtene har i stor grad blitt gjennomført digitalt. Innføringskursene for nye menighetsråd var gjennomført i november 2019 og ble dermed ikke berørt av pandemien.

Da landet stengte ned 12. mars ble det satt beredskapsstab i bispedømmet. Informasjon til menighetene ble utarbeidet i tett samarbeid med proster og kirkeverger. Beredskap ved langvarig pandemi har vist behovet for revisjon av bispedømmets beredskapsplan og gjensidighetsavtaler mellom bispedømmeråd og fellesråd. Dette arbeides det med. Gjennom pandemien har det dessuten blitt tydelig at kirken må jobbe mer med forståelsen av folkevalgtrollen og hva slags ansvar og rolle den folkevalgte ledelsen faktisk bør ha. Uten gode refleksjoner rundt dette, blir det også vanskelig å styrke de demokratiske strukturene i kirken. Vi håper Kirkerådets utvalg som nå skal utrede den kirkelige folkevalgtrollen kan gi oss god drahjelp i dette arbeidet.

Samtidig som det meste av fysiske møter ble avlyst, har den digitale kompetansen blant ansatte og frivillige økt betydelig. Teams og Zoom er redskap som har vist seg å effektivisere deler av arbeidet.

Digitale møter er velegnet for raske avklaringer og vedtak, men mindre egnet for kreative prosesser. Digital presentasjon for nytilsatte av bispedømmekontorets arbeid er en nyvinning.

Det etterlyses ytterligere kursing av stab og ansatte i bruken av digitale verktøy. Slik opplæring er noe det satses videre på i 2021. Det store engasjementet menighetene har vist rundt digitale sendinger, vil det også bli respondert på gjennom tilskudd til innkjøp av strømmeutstyr.

Som følge av arbeidsmiljøundersøkelsen ble det i 2020 arbeidet mye med HMS. HMS-dag for alle ansatte i begge linjer ble arrangert 2.mars i Klingenberg kino, med Ståle Einarsen som foredragsholder.

I mai ble «Tro det eller ei. Fremtidens tros- og livssynspolitikk i Oslo» lagt ut til høring. Oslo bispedømmeråd avga sitt svar i oktober. Der ble det bl.a. pekt på viktigheten av sykehjemsprestene og viktigheten av kompetanse om religion i alle deler av det kommunale apparatet.

Åpne kirker er en viktig strategisk satsing for Oslo bispedømme. I 2020 har dette arbeidet satt fart, med bispedømmerådets utlysning av stimuleringsmidler til åpne kirker og veileder for frivillige kirkeverter.

Oslo biskop tok i starten av 2020, i samarbeid med Paulus og Sofienberg menighet, initiativ til «Nattåpent i Paulus». Her kunne mennesker eller folk som trengte tak over hodet en kald vinternatt finne hvile for natten. Mellom 60 og 100 mennesker benyttet seg av tilbudet hver natt fra midten av februar til tiltaket måtte stenge grunnet pandemien. Et stort antall frivillige muliggjorde tilbudet. Nattåpen kirke var initiert av Oslo biskop for å få Oslo kommune til å få på plass permanent overnattingstilbud i vinterhalvåret for mennesker på gata.

Arbeidet med kirkebruksplan for Oslo ble avsluttet i 2020. Den siste brikken var etablering av Forandringshus KFUK-KFUM i Ellingsrud kirke, en svært gledelig og ønsket etablering.

Nye Asker prosti og dermed utvidelsen av Oslo bispedømme ble markert med festgudstjeneste i Teglen 5. januar 2020. To middelalderkirker og fem sokn i landområder ble en del av Oslo bispedømme, til berikelse og mangfold.

Fremtiden bor hos oss – FBHO - ble etablert som nasjonalt nettverk. Oppstartsseminaret i oktober ble arrangert med Korona avstand og digitale gjester. Nettverket fikk også på plass ny koordinator.

MER i lla fikk i starten av året på plass en samarbeidsavtale mellom KFUK-KFUM, Sagene og Iladalen menighet, Kirkelig fellesråd i Oslo og Oslo bispedømmeråd. Dette har gitt ny giv til arbeidet. Det hele ledes av et eierstyre med representanter fra de fire samarbeidspartnerne. Ny giv har det også vært i Kirkelig dialogsenter – dialogpilotene. De har etablert seg som en viktig aktør i lys av samfunnsutviklingen.

Kirkens diakonale arbeid ble enda viktigere under pandemien. Nye diakonstillinger kom på plass, samtaletilbudet 13-20 er utvidet og feiret ti års jubileum i Bærum med hilsen fra ordfører og biskop. Ventil – samtaletilbud for unge i alderen 18-30 år, ble innlemmet som en del av Oslo bispedømmes arbeid. Flere ble tilsluttet arbeidet som samtalepartnere, da pågangen for samtaler har vært stor.

Satsingen på Hovinbyen fortsetter. Her er samarbeidsråd med representanter for alle menighetene

etablert, personalressurser satt inn – en prest og to diakoner har deler av sitt arbeid knyttet til dette utviklingsarbeidet. Samtidig er arbeidet forsinket av pandemien.

Oslo, 12. mars 2021

Gard Realf Sandaker-Nielsen
leder Oslo bispedømmeråd

Kari Veiteberg
Oslo biskop

2 INTRODUKSJON TIL VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL

Oslo bispedømme er Den norske kirkes bispedømme for kommunene Oslo, Bærum og Asker. Det regnes som et av kirkens fem opprinnelige bispedømmer og ble opprettet rundt 1070. Innen vårt bispedømme bor det 920 386 innbyggere. 461 915 eller 50,19 % av disse er medlemmer av Den norske kirke. Bispedømmet omfatter tre kommuner, fire fellesråd og 59 sokn. Den landsdekkende døvekirken er organisert som eget prosti.

De overordnede mål for Oslo biskop og Oslo bispedømme er gitt av Kirkemøtet. Kirkemøtet i 2018 vedtok visjonen **Mer himmel på jord**. *Kirken vitner i ord og gjerning om frelse, frihet og håp i Jesus Kristus ved å være bekjennende, åpen, tjenende og misjonerende.*

Oslo biskop, leder av Oslo bispedømmeråd og stiftsdirektør utgjør ledelsen for Oslo bispedømme. Biskopen fører tilsyn med kirken i sitt bispedømme. Hun er videre den øverste leder av prestetjenesten i bispedømmet og *sørger for den nødvendige samordning med de kirkelige rådenes virksomhet* (Tjenesteordning for biskoper §2).

Oslo bispedømmeråd er det demokratiske organ som leder arbeidet i bispedømmet. Bispedømmerådets hovedoppgave i henhold til Kirkeordning for Den norske kirke § 26 er å ha sin *oppmerksomhet henvendt på alt som kan gjøres for å vekke og nære det kristelige liv i menighetene*. Rådet skal videre *fremme samarbeidet mellom de enkelte menighetsråd og andre lokale arbeidsgrupper innen bispedømmet*.

Stiftsdirektøren er daglig leder for bispedømmerådets virksomhet og leder for bispedømmekontoret og dets ansatte. Noen av biskopens oppgaver er delegert til stiftsdirektøren.

Ledelsen har i 2020 bestått av:

Bispedømmerådets leder:	Gard Realf Sandaker-Nielsen
Oslo biskop:	Kari Veiteberg
Stiftsdirektør:	Elise Sandnes

Oslo biskop og Oslo bispedømmeråd har felles administrasjon lokalisert i Oslo bispegård i Gamlebyen i Oslo. Gamlebyen har en tydelig kirkelig historie og var byens tyngdepunkt helt frem til 1600-tallet. Bispekontoret har 17 årsverk hvorav ett årsverk tilhører presteskaperet.

Nøkkeltall medlemmer m.m. Oslo bispedømme				
Prosti	Årsverk	Sokn	Kirkemedl ¹	Innbyggere
	Still.ramme			
Domprostiet	20,8	9 ³	68 893	
Søndre Aker	22,05	10	70 683	
Nordre Aker	13,5	5	47 859	
Groruddalen	19,0	5	48 908	
Vestre Aker	24,7	10	86 771	
Sum Oslo	100,05			697 549
Bærum	21,1	10	78 569	128 112

¹ Kilde: Medlemsregisteret pr. 31.12.2020 medlemmer og tilhørige.

² SSB, pr 23.11.2020

³ 01.01.2020 ble Sentrum og St. Hanshaugen sokn delt i Oslo domkirkes sokn og St. Hanshaugen sokn.

Asker	17,5	10 ⁴	60 232	94 725
Sum	138,65	59	461 915	920 386

01.01.2020 ble fem menigheter i Røyken og Hurum en del av Asker prosti. Tallene for prostiet i 2020 er dermed ikke sammenlignbare med tallene for 2019. Tallene ovenfor omfatter ikke døveprostiet. Døvemenighetene er Den norske kirkes menigheter for døve og sterkt hørselshemmede. Døvemenighetene utgjør et landsdekkende prosti under Oslo bispedømme.

Oslo biskop har videre tilsyn med Den norske kirkes feltprester i Forsvarets tros- og livssynskorps som har prester i tjeneste ved Forsvarets avdelinger både i inn- og utland.

Nøkkeltall kirkelige handlinger i Oslo bispedømme					
Antall	2016	2017	2018	2019	2020⁵
Døpte	3 889	3 473	3 419	3 139	2 530
Konfirmerte	2 923	2 825	2 863	2 818	2 271
Vigsler	742	653	618	555	364
Gravferder	3 815	3 807	3 749	3 450	3 636
Totaltall:					
Antall gudstj	6 109	5 710	5 596	5 509	3 919
Deltakere	602 131	550 494	533 661	554 375	220 800
Søn- og helligdager:					
Antall gudstjenester					2 783
Antall digitale gudstjenester					285 ⁶
Deltakere fysisk	422 988	384 524	377 626	387 832	174 039
Deltakere digitalt					60 136 ⁷

Oslo bispedømme har som mål for perioden 2019-2021 å samle flere til livsnære gudstjenester og at en skal tilby dåp og trosopplæring til alle barn, unge og voksne. Tallene for de siste årene kan tyde på at nedgangen i antall dåp har fortsatt. Oppslutningen om gudstjenestene kan ikke sammenlignes med tidligere år.

Utvikling medlemstall 2016-2020					
	2016	2017	2018	2019	2020⁸
Oslo bd	454 924	453 519	451 775	445 357	461 915
% av befolkn	54,40 %	53,04 %	52,05 %	50,63 %	50,19 % ⁹

⁴ 01.01.2020 ble Asker prosti utvidet med 5 menigheter i Røyken og Hurum.

⁵ Ikke sammenlignbare tall grunnet korona. Tall fra Kampen menighet mangler.

⁶ Tallene er gjengitt fra SSB. Rambøll har følgende tall: 1186 digitale aktiviteter (gudstjenester, publisering av video med preken, andakt eller bønner og publisering av prekener, andakter og bønner i tekstform på nett) med 336531 deltakere (antall 3-sekundersvisninger).

⁷ Se fotnote 6.

⁸ Ikke sammenlignbare tall grunnet utvidelse av Asker prosti.

⁹ Medlemsprosenten for Oslo kommune er 46,32.

Medlemstallet innen Oslo bispedømme har de siste årene hatt en jevn nedgang i løpet av femårsperioden 2016 - 2020. Andelen i befolkningen som er medlemmer i Den norske kirke har sunket med i overkant av ett prosentpoeng hvert år, fra 65 % i 2008 til 50,63 % i 2019. Prosentandelen kirkemedlemmer for 2020 på 50,19 er ikke sammenlignbar med foregående år grunnet utvidelse av Asker prosti. Nedgangen skyldes mye en stadig mer flerkulturell befolkning og nedgang i dåp også blant kirkemedlemmer.

Innmeldte/Utmeldte Oslo bispedømme 2020

	Asker	Bær	Dom	SA	GRO	NA	VA	TOT
Inn	42	50	89	48	40	52	77	398
Ut	205	314	464	326	202	410	354	2 275

Både inn- og utmeldinger er lavere i 2020 enn i 2019, med henholdsvis 398 og 544 innmeldinger og 2 275 og 3 821 utmeldinger. Tallene i 2019 kan trolig sees i sammenheng med kirkevalget, mens 2020 mer synes å ha vært et normalår.

Nøkkeltall fra regnskapet

Hele 1000kr		2019	2020
Driftsramme	1A	153 486	153 228
Tilskudd	1B	47 585	53 348
Samlet tildeling		201 071	206 576
Forbruk		197 859	206 069
Årsverk		184,5	189,5 ¹⁰

Tildelingen i 2020 til Oslo bispedømme utgjorde 206,6 mill., herav 53.3 mill. i tilskuddsmidler til trosopplæring, diakoni og kirkemusikk. Regnskapet viser et mindreforbruk på 156tusen for driften, og et mindreforbruk på 1 mill. på tilskuddsmidler. Antall årsverk omfatter også sykehjemsprestene med 6,5. For utfyllende informasjon om regnskapet viser vi til kapittel 6 Årsregnskap.

¹⁰ Økning på 5 prester som følge av sammenslåing i Asker prosti.

3 ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER

A Sammendrag av resultater, måloppnåelse og ressursbruk

1. Gudstjenesteliv

Det har gjort sterkt inntrykk på menighetsfellesskap og ansatte at kirkene har vært stengt eller har hatt store antallsbegrensninger i de sentrale kristne høytidene påske, pinse og jul. Menighetene har gjennomført **fysiske gudstjenester** med fokus på smittevern når dette har vært mulig. Flere gudstjenester er flyttet utendørs og til utradisjonelle steder. Totalt er antall deltakere ved fysiske gudstjenester 45 % av deltakerantallet i 2019. Mange kirker har vært åpne i gudstjenestetiden og til andre tider uten program – men mange steder med mulighet for å motta **nattverd** en og en. Mange har gitt uttrykk for at de har savnet nattverdfellesskapet. Menighetene og ansatte har utvist stor **kreativitet** og strukket seg langt for å være tilstede som kirke også i 2020.

I perioden 15.03 – 31.12 ble det registrert 285 **strømmede gudstjenester** med 60 136 deltakere. Dersom vi ser antall deltakere ved fysiske og digitale gudstjenester under ett, får vi et deltakerantall for 2020 på 284 174, noe som begrenser nedgangen noe. **Døvekirken** melder om nær doblet gudstjenestedeltakelse – fysisk og digital samlet. Det meldes om 1186 **digitale aktiviteter** under kategorien gudstjenesteliv i Oslo bispedømme, med 336 531 seere. Andelen digitale gudstjenester har også vist seg å være høyere under åpne perioder i pandemien, enn det var før pandemien. De fleste menighetene har tatt i bruk mange digitale kanaler, særlig Facebook, men også YouTube og nettside. Telefon blir brukt av mange. Lokal digital kompetanse har sammen med digitalt utstyr hatt en bratt økning gjennom året. Det er derfor grunn til å tro at dette er arbeidsformer som er kommet for å bli.

Antall **kirkelige vigslar** har gått ned med 34 %-poeng fra 2019 til 2020. Periodevis stengte kirker og begrensninger i antall mulige bryllupsgjester er trolig viktige faktorer. Antall **kirkelige gravferder** har imidlertid holdt seg stabilt gjennom året. Andelen kirkelige gravferder sett opp mot antall døde har likevel vært synkende over tid. Særlig gjelder dette Oslo kommune med vel 68 % kirkelige gravferder i 2019 - som er de sist tilgjengelige tallene. Andelen kirkelige gravferder er betydelig høyere i Asker og Bærum. Siden også gravferdene har hatt strenge antallsbegrensninger, har det vært utstrakt bruk av **strømming**. Flere påpeker at dette har ført til at flere har fått del i seremonien.

2. Dåp og trosopplæring

Antall døpte gikk ned med 19 %-poeng fra 2019 til 2020 – fra 3 139 til 2 530 døpte. Differansen er i realiteten større, siden tall fra fem menigheter i det sammenslåtte Asker prost ligger inne i 2020-tallene. Også her slår trolig periodevis stengte kirke og antallsbegrensninger på dåpsgjester inn. Ansatte i menighetene har imidlertid gjort mye for å legge til rette for dåp – ved ekstra dåpsgudstjenester og mange **tilpassede "private" seremonier** for enkeltfamilier. Dette gis det gode tilbakemeldinger på. Det blir interessant å se om det blir et etterslep av dåp når samfunnet åpner mer opp, om forventning og tilbud om "private" seremonier vil fortsette, og hvordan dette utfordrer kirken.

Kirkelig ansatte har nedlagt et stort arbeid med å legge til rette for at planlagte **trosopplæringstiltak** skulle kunne gjennomføres utfra gjeldende regler for smittevern. I 2020 er det gjennomført gjennomsnittlig 127 timer trosopplæringstiltak, ca. halvparten av det som ble gjennomført i 2019. Mange av de planlagte timene i lokal trosopplæringsplan er endret til digitale tiltak, eller tiltak for familier/deltakere som ikke innebærer arrangement. Inntrykket er at de fleste menighetene på en

eller annen måte har hatt aktiviteter til ulike aldersgrupper. Det har ofte vært vanskelig å telle deltakere.

I løpet av våren og sommeren knyttet det seg mye spenning til gjennomføring av **konfirmantopplegg og konfirmasjonsgudstjenester**. Antall konfirmanter har holdt seg forholdsvis stabilt på i overkant av 70 % de siste ti årene. Selv om prosentandelen hadde en svak nedgang i 2020, er det en **nominell økning i antall konfirmanter**. En stor del av konfirmantopplegget var digitalt, og det populære leirtilbudet ble til bo-hjemme-leir. Høsten 2020 ble det gjennomført et stort antall konfirmasjonsgudstjenester med få konfirmanter i hver gudstjeneste. Det gis gode tilbakemeldinger både på konfirmantopplegg og på de mindre konfirmasjonsgudstjenestene.

3. Kunst- og kultur

Antall **konsserter og kulturarrangement** ble kraftig redusert i 2020 sammenlignet med 2019 med en prosentvis nedgang på 70 %-poeng i antall konsserter og kulturarrangement og 86 %-poeng i antall publikummere. Det har vært av stor betydning at **kirkemusikerne** har hatt faste jobber og kunne bidra der det var mulig gjennom pandemitiden, at menighetene fikk mulighet til å søke på statlige **stimuleringsmidler** for å få dekket reduserte eller bortfall av billettinntekter, og at menigheter har kunnet formidle kunst- og kulturopplevelser bl.a. gjennom **strømming** av gudstjenester. Gjennom støtte til innkjøp av opptaksutstyr og til gjennomføring av digitale produksjoner er det lagt grunnlag for å utvikle kvaliteten i dette arbeidet.

4. Kirke og samfunn

I 2020 ble det gjort et betydelig arbeid knyttet til **åpne kirker**. I februar og inntil pandemien startet åpnet Paulus kirke sine dører for å avhjelpe byens nød og samtidig påvirke ansvarlige politikere i Oslo kommune til å opprette et permanent nattåpent lavterskeltilbud i Oslo. 100 % av soknene i bispedømmet har rapportert om åpne kirkerom i en eller annen form – ikke minst har dette vært viktig når andre aktiviteter i kirkerommet ikke har vært tillatt. Mange kirker var åpne **Allehelgensdag**, ikke minst kirker ved gravplass ble godt besøkt. Høsten 2020 ble det utdelt kr 600 000 i **stimuleringsmidler** for videreutvikling av konseptet "åpen kirke". Dette følges opp i 2021.

42 av bispedømmets 59 menigheter har **diakon eller diakonimedarbeider**. Det diakonale tilbudet i kirken har vært ekstra utfordret dette året. Det har vært uvanlig stor etterspørsel etter **samtaler**, og tematikken har gjerne vært tyngre. Nye diakonale stillingsmidler ble i 2020 prioritert til menigheter som i mange år har betalt sin egen diakonstilling, men som fikk økonomiske utfordringer med videreføring. Et videre arbeid knyttet til en felles strategisk diakonal satsing mellom fellesrådene/bispedømmet og menighetene er startet, og vil være viktig i det videre arbeidet med eierskap, god organisering og faglig prioritering. Det er også viktig med god kontakt med **kommuner og bydeler**. Det arbeides videre med revidert Plan for diakoni.

Pandemien har satt et sterkt preg på **prestetjenesten ved sykehjemmene** og på tiltak som har vært mulige. Flere melder imidlertid tilbake at bl.a. digitale andakter fungerer godt og når i noen grad flere beboere enn de fysiske andaktene. Prestene melder om kraftig økning i samtaler av mer sjelesørgerisk karakter med **ansatte**, noe som viser at prestatjenesten har vært viktig for mange som i denne perioden har hatt svært krevende arbeidsforhold.

Antall **grønne menigheter** har økt i 2020 ved at 47 av 66 menigheter – inkludert Døvekirkenes sju menigheter – er grønne. Dette arbeidet har pågått også under pandemien. Det satses generelt ulikt i prostiene på kontakt og praktisk samarbeid med **migrantmenighetene** – dette året har også dette samarbeidet vært påvirket av koronasituasjonen. Det ble likevel mulig å etablere nettverket "**Fremtiden bor hos oss**" i oktober 2020. 48 av 59 menigheter i Oslo bispedømme har en eller flere **misjonsavtaler** – i tillegg har 15 menigheter **vennskapsavtaler** med menigheter i andre land.

Misjonsuka ble arrangert sammen med NMS, mens andre tiltak ble digitalisert eller avlyst. Restriksjonene i 2020 har bidradd til mindre aktivitet i det lokale religionsdialogarbeidet. **Kirkelig dialogsenters Oslo** har likevel gjennomført flere kurs fysisk eller digitalt, holdt webinar og utviklet materiell. Dialogpilotene tok opp 26 nye studenter for året 20/21.

Biskopen har ca 7 660 følgere på sin **Facebookside**. Oslo bispedømmeråd og fellesrådet i Oslo har på sin felles Facebookside ca. 960 følgere. Menighetenes **digitale aktivitet** har hatt en formidabel økning i løpet av året – noe som har avdekket behov for økt digital kompetanse og behov for egnet digitalt utstyr. Bispedømmerådet bevilget midler til noe av dette på slutten av året. Søkordet *Oslo bispedømme* ga treff på 1 659 artikler i medieovervåkningsverktøyet opoint, 57 % av dette er artikler på nettsider, 36 % trykte publikasjoner, 7 % fra sosiale medier.

En stor del av menighetene har også i 2020 hatt god kontakt med **barnehager og skoler** i tråd med godt og stabilt samarbeid over mange år. Pandemien har bidradd til få gjennomførte barnehage- og skolegudstjenester, men **besøk i kirkene** har holdt seg forholdsvis stabilt. Det gjelder ikke minst i områder med lav medlemsprosent i Den norske kirke.

5. Rekruttering og frivillighet

I 2020 ble sju ordinert til prestatjeneste, seks ble vigslet til diakon, en vigslet til kateket og en til kantor.

Det totale antall registrerte **frivillige medarbeidere** har sunket med 12 %-poeng fra 2019 til 2020 – fra hhv 8 290 til 7 293 – og med størst nedgang i barnearbeidet med 39 %-poeng. Dette ses i sammenheng med nedstengning av fysiske aktiviteter. Mange menigheter er aktive og etterspurt i det lokale frivillighetsarbeidet også i 2020.

Bispedømmet har et mangfoldig arbeid for unge gjennom lokalt **ungdomsarbeid** og samarbeid med **barne- og ungdomsorganisasjonene, studentprestatjenesten, Forsvaret og Gateprest for ungdom**. Mange tiltak er digitalisert, men det har vært stort behov for fysiske samtaler og møteplasser når det har vært mulig. Samarbeidsavtale om **MER i lla** kom på plass i januar. På tross av nedstengning og avlysninger har til sammen 1 172 brukere vært innom kirken. Det har vært stort engasjement på digitale flater med bl.a. 1 415 seere i snitt på Facebook og 170 i snitt på Instagram. Det er satt av midler til oppgradering av lokaler og utstyr. Samtaletilbudet **Ventil** har tatt imot 57 konfidenter til 200 sjelesorgsamtaler for unge i alderen 20-30 år. Oslo bispedømmeråd overtok driften fra Institutt for Sjelesorg i 2019.

I 2020 ble sju ordinert til prestatjeneste, seks ble vigslet til diakon, én vigslet til kateket og én til kantor. Bispedømmet hadde i snitt 6,4 søkere til de 18 utlyste prestatillingene.

I januar 2020 er det gjennomført kurs for nye fellesråd i regi av KA, samt kurs for nytt bispedømmeråd. I februar ble det invitert til gudstjeneste og samling i Domkirken for alle nye menighetsrådsmedlemmer

B Omtale av resultater og måloppnåelse

B1 Gudstjenesteliv

B1.1 Oppslutning om gudstjenesten

Resultatmål: Vekst i antall deltakere pr gudstjeneste

Nøkkelindikator: Gudstjenestedeltakelse/gudstjenestefrekvens

Vi kunne se en økning i antall gudstjenestedeltakere i bispedømmet som helhet fra 2018 til 2019.

Tallene for 2020 er ikke sammenlignbare med de foregående år. I 2020 sank den fysiske tilstedeværelsen ved søn- og helligdagsgudstjenester med 45 %. Ser en imidlertid fysiske og digitale gudstjenester under ett, blir nedgangen mindre.

Gudstjenestedeltakelse på søn- og helligdager fordelt på prosti

ÅR	ASKER	BÆRU	DOMPROS ¹¹	SØNDR	GRORU	NORDR	VESTR	TOTAL
2020	25 401	26 642	27 884	30 041	17 002	12 091	34 978	174 039
2019	38 490	62 491	82 684	76 710	36 526	20 870	80 997	398 768
2018	41 037	61 083	69 161	68 077	35 494	23 463	79 311	377 626

Gjennomsnittlig deltakelse per gudstjeneste på søn- og helligdager fordelt på prosti:

ÅR	ASKE	BÆRUM	DOMPROST	SØNDRE	GRORU	NORDRE	VESTRE	TOTALT
2020	63	60	65	70	48	52	69	63
2019	133	110	116	102	76	85	135	110
2018	143	105	105	110	73	75	129	105

I årsmeldingen for 2019 kunne det meldes at oppslutning om gudstjenester på søn- og helligdager hadde økt i de fleste prostiene i bispedømmet fra 2018 til 2019 - både totalt og i gjennomsnitt per gudstjeneste - etter nedgang over flere år. Det gode arbeidet med gudstjenestene fortsatte i 2020 inntil pandemien kom i mars, og nedstengning eller antallsbegrensinger i varierende grad var et faktum resten av året. Statistikken fra menighetene viser at antall gudstjenester på søn- og helligdager sank med 21 %-poeng for året sett under ett. Det totale deltakerantallet sank fra 387 832 til 174 039, dvs med 55 %-poeng, og gjennomsnittlig antall deltaker per gudstjeneste fra 110 til 63, dvs med 43 %-poeng. Utvidelse av Asker prosti og dermed Oslo bispedømme, med fem menigheter fra årsskifte 2019/2020¹² må for øvrig tas med i vurderingen ved disse sammenligningene.

I perioden 15.03 – 31.12 var det 1186 **digitale aktiviteter** under kategorien gudstjenesteliv i Oslo bispedømme, med 336 531 deltakere¹³. Digitale deltakere er her, der hvor det er mulig å hente ut denne informasjonen, antall 3-sekundersvisninger. Gudstjenestelivet dekker aktivitetene gudstjenester, publisering av video med preken, andakt eller bønner og publisering av prekener,

¹¹ Tallene for Domprostiet inkluderer antall deltakere i Storsalen, Akershus Slottskirke.

¹² Asker prosti ble i 2020 utvidet med soknene Åros, Røyken, Nordre Hurum, Slemmestad og Nærnes og Søndre Hurum.

¹³ Tall fra Rambøll.

andakter og bønner i tekstform på nett. Under hele kartleggingsperioden i Rambøll-rapportene, har publisering av video med prekener, andakter eller bønner vært bærende i den digitale satsingen til menighetene i Oslo bispedømme. Også publiseringen av gudstjenester økte fra første periode til andre periode. SSB har registrert 285 **strømmede gudstjenester** i bispedømmet med 60 136 deltakere. Det skyldes trolig økt kompetanse i menighetene. Alle menighetene svarer at de har gjennomført digitale aktiviteter eller arrangement. 84 % av menighetene svarer at de i perioden har tatt i bruk 1-4 nye digitale kanaler, de fleste 1-2 nye kanaler. Det er særlig Facebook som benyttes, men også YouTube, nettsiden og telefon. Mange menigheter samarbeider også med hverandre om digitale aktiviteter. 68 % sier de har samarbeidet med andre, da særlig på gudstjenester og trosopplæring. Andelen digitale gudstjenester går ned, når andelen fysiske gudstjenester går opp. Samtidig er nivået på digitale gudstjenester høyere under åpne perioder i pandemien, enn det var før pandemien. Menigheten ser på det digitale som et godt supplement.

Tiltak

Smittesituasjonen har vært ulik i ulike deler av bispedømmet, og restriksjonene i Oslo har vært strengere enn i Asker og Bærum, noe som også har påvirket gudstjenesteliv og gjennomføring av kirkelige handlinger. Gjennomgående tilbakemeldinger forteller at menighetene i bispedømmet har vist stor grad av kreativitet gjennom året. Ønsket om å være kirke også i denne tiden har vært en sterk drivkraft. Menighetene har ikke minst opplevd det som krevende med stengte kirker i påsken og sterke begrensninger i advent og julehøytiden. "Påsken er ikke avlyst!" sto det på et banner hengt opp på Teglen kirke- og kultursenter på Spikkestad.

De fleste har åpnet opp for gudstjenester med begrenset antall, og noen ganger påmelding, når det har vært mulig. Flere har arrangert **utegudstjenester** gjennom året. Det gjaldt også på julaften med mange hundre deltakere. Prosten i Nordre Aker melder at julaftengudstjeneste ute i Torshov kirkepark samlet 200 deltakere. Folk lyttet til og deltok på «Deilig er jorden» gjennom åpne vinduer fra leilighetene rundt. I Bekkelaget opplevde over ett tusen mennesker en av de sju korte gudstjenestene. Og julekrybben utendørs samlet mange store og små interesserte. Holmlia menighet samarbeidet med den lokale gården om høyballer og hest til stallen og dramatisering av juleevangeliet utenfor kirken – med ca. 250 samlet i de to gudstjenestene. I Heggedal var markeringen utendørs første søndag i adventstiden så vellykket at menigheten ønsker å gjenta den, uavhengig av framtidige smittevernregler. Prosten i Bærum melder at to menigheter i prostiet arrangerte utegudstjenester julaften med 260 og 450 deltakere tilstede på henholdsvis to og tre gudstjenester.

Det meldes at mange menigheter holdt **kirkene åpne** med korte tilpassede gudstjenester i løpet av julaften. Mange hundre mennesker var innom, og mange ga uttrykk for at de opplevde dette som «høytidelig og helt perfekt».

Flere menigheter har hatt **åpen kirke** når gudstjeneste ikke har vært tillatt, der det noen steder er gitt tilbud om nattverd som "soknebud".

Det ble gjennomført mange **konfirmasjonsgudstjenester** i alle menighetene (med unntak av to menigheter som utsatte disse til våren 2021) i tråd med antallsbegrensninger og smittevern. Det ble også holdt flere **mindre dåpsgudstjenester** for å imøtekomme behovet, noen ganger med bare dåpsfamilien tilstede. Deltakerne har gitt gode tilbakemeldinger på disse gudstjenestene.

I tråd med resultatene i bl.a. Rambøllrapportene melder prostene at mange menigheter har hatt **digitale tilbud** i de stengte periodene, men også ellers – i noen prostier gjelder dette alle menighetene. I noen prosti, som i Nordre Aker, har menigheter gått sammen om digitalt tilbud. Sagene og Iladalen menighet legger ut gudstjenestesendinger som samler mellom 20 og 600 seere seks dager i uken. Prosten i Asker melder at Østenstad menighet i mars raskt gikk i gang med å strøme direktesendte gudstjenester fra kirkerommet på menighetens egen Facebookside. Staben laget også YouTube-filmer som ble publisert i kirketiden. Med nærmere 900 følgere fikk de digitale gudstjenestene flere seere enn vanlige gudstjenester, og takkofferet på Vipps førte enkelte søndager til at det ble samlet inn opp til kr 20 000. I noen menigheter er prekenene lagt ut på Facebook-/hjemmesiden eller sent ut på epost eller i brev til eldre som ikke er på nett. Flere melder at det er viktig at de digitale arrangementene er lokale, og at de er korte og enkle. Gudstjenestene og andaktene gjøres gjerne kjent i de vanlige gudstjenestelistene og på menighetens hjemmesider. Noen menigheter har, med støtte fra prosten, ikke hatt digitale tiltak.

Det har vært et savn for mange at nattverd er satt til side for ikke å bli en smittekilde. ”Det livgivende måltid ble en trussel mot selve livet. Mange av menighetens folk og dets prester opplevde dette som svært krevende”, skriver blant andre prosten i Groruddalen.

Vurderinger og oppfølging

Erfaringene fra 2020 har avdekket behov både for økt lokal digital kompetanse og utstyr til arbeidet med gudstjenester og andakter med mer. Bispedømmets årsplan for 2021 har som mål å gjøre ”informasjon om gudstjenestene mer tilgjengelig og øke ansattes kompetanse på digitale gudstjenesteressurser”. Det arrangeres derfor kurs som fulltegnes kort tid etter at de er lagt ut. Oslo bispedømmeråd bevilger midler til innkjøp av utstyr til digitale sendinger bl.a. fra Domkirken. Det meldes at arbeidet med digital formidling har påvirket arbeidsfordeling i menighetsstaber og utfordret ansatte på nye roller. Det blir interessant å se om dette får konsekvenser – og eventuelt hvilke - dette kan få for samarbeidsrelasjoner i stabene når pandemien er over.

Det vil ta et par år før vi ser hvordan utviklingen igjen kan sammenlignes i det statistiske materialet. Det vil bli viktig å følge med på om erfaringene fra dette året vil prege og endre gudstjenestelivet i menighetene, både når det gjelder liturgisk og musikalsk utvikling, antall fysiske gudstjenester og antall gudstjenestedeltakere. Arbeidet med å justere, endre og utvikle biskopens forordning av gudstjenestene har pågått i 2020 og vil fortsette i 2021. Innføring av justert grunnordning for hovedgudstjenesten skal være implementert i **alle** menigheter i Oslo bispedømme innen 1. søndag i advent 2021.

I 2020 har mange fokusert på hvordan nå mennesker gjennom digitale produksjoner og forkynnelse på nett. Gudstjenestene har blitt korte og forkynnelsen «enkel». Også dette blir en erfaring å ta med seg videre. Flere proster uttrykker ønske om at liturgisk praksis og språk må reflektere særpreget i nærområdet. «I håp om å skape fornyet nysgjerrighet, stolthet og refleksjon over egen liturgisk praksis, håper jeg at vi kan begynne en prosess der vi som ansvarlige for liturgisk praksis kan skape begeistring for gudstjenestefeiringen», skriver prosten i Groruddalen i sin rapport for 2019. Dette er et viktig satsingsområde for Oslo bispedømme også i 2021. Som en del av dette har Oslo bispedømme som mål å videreutvikle presteskapets kompetanse på tilbakemeldingskultur når det gjelder forkynnelse og liturgisk praksis. Det er også et mål å gjennomføre kurs for medliturger. Det er videre et mål for Oslo bispedømme å gjøre gudstjenestemateriell på utvalgte språk tilgjengelig på digitale flater – i samarbeid med Kirkerådet. Gudstjenester og kveldsmesser på engelsk vil være en

del av utviklingen av Trefoldighetskirkenes byomfattende profil. Samarbeid med Oslo International Church vil også være et bidrag til engelskspråklige gudstjenester i bispedømmet.

B1.2 Kirkelige vigslar

Resultatmål: Flere velger kirkelig vigsel

Nøkkelindikator: Antall vigslar

Nedgangen i antall kirkelige vigslar har fortsatt også det siste året. Det er imidlertid irrelevant å sammenligne med tidligere år.

Kirkelige vigslar fordelt på prosti¹⁴

	ASKER	BÆRU	DOMPRO	SØNDR	GRODR	NORDR	VESTR	TOTALT
2020	39	48	92	41	20	33	91	364
2019	48	75	157	52	31	51	138	552
2018	50	113	154	73	32	39	154	615

Antall vigslar har gått ned med 34 %-poeng fra 2019 til 2020, fra 552 i 2019 til 364 i 2020. Fortsatt er det flest antall vigslar i Domprostiet og Vestre Aker. Selv om kirkelige vigslar har hatt en jevn nedgang de seneste årene, viser tallene fra 2020 at langt flere valgte bort kirkelige vigslar i 2020 enn det den nedadgående trenden de siste årene skulle tilsi. Vi vurderer dette som en konsekvens av pandemien med periodevis stengte kirker og sterke antallsbegrensninger når kirkene er åpne. Mange vil trolig vente med å gifte seg til det igjen blir mulig å samle flere til bryllupsfest.

Vurderinger og tiltak

Årsplanen for 2020 har nedfelt **gjennomføring av vigselkampanje** som et tiltak for å imøtekomme nedgangen i antall kirkelige vigslar. Kampanjen ble ikke satt i gang i 2020, men dette følges opp i samarbeid med Kirkerådet så snart det blir mulig etter pandemien. Oslo bispedømme har også som mål å markedsføre at kirken har tilbud som vil gjøre det enklere å gifte seg i kirken.

B1.3 Kirkelige gravferder

Resultatmål: Oppslutningen om kirkelig gravferd holdes oppe.

Nøkkelindikator: Antall kirkelige gravferder.

Antall kirkelige gravferder har holdt seg stabilt i 2020.

Kirkelige gravferder fordelt på prosti¹⁵

	ASKER	BÆRUM	DOMPROST	SØNDR	GRORU	NORDR	VESTR	TOTALT
2020	522	648	312	646	605	231	647	3 636
2019	294	665	378	696	640	208	655	3 450
2018	322	686	396	729	684	235	692	3 744

¹⁴ 01.01.2020 ble Asker prosti, og dermed Oslo bispedømme, utvidet med fem menigheter.

¹⁵ Østre Aker og Haugerud og Grorud menigheter i Groruddalen prosti, Sinsen i Nordre Aker prosti og Nordstrand i Søndre Aker prosti er registrert med tall fra 2018 i alle tabellene.

Når det gjelder antall kirkelige gravferder, synes den generelle trenden å peke nedover i de fleste prosti - med unntak av Nordre Aker og Asker. Groruddalen prosti har fortsatt et høyt antall gravferder sett i forhold til medlemsprosenten. Den totale økningen av gravferder i bispedømmet fra 3 450 i 2019 til 3 636 i 2020 skyldes i hovedsak at Asker prosti ble utvidet med fem menigheter ved kommunesammenslåing fra årsskiftet.¹⁶ For å få en pekepinn på **kirkens andel** av gravferdene, er vi avhengig av å se på det totale antallet gravferder fra år til år. I 2019 ble 67,9 % av de døde i Oslo kommune (i alt 3 791) stedd til hvile ved en kirkelig gravferd. I 2018 gjaldt dette 70,3 % av de døde i Oslo kommune (i alt 3 894), i Asker 82,6 %. I Bærum utgjorde kirkelige gravferder 86,6 % av alle gravferder i 2018, mens prosenten var 94,1 i 2017 og 84,8 i 2015. Vi har foreløpig ikke tilsvarende tall for disse kommunene for 2019 og 2020. Dette viser at kirkelige gravferder fortsatt står sterkt – ikke minst i Asker og Bærum.

Tiltak

Oslo bispedømme registrerer at etterspørselen etter gravferder i regi av andre er økende, og flere gravferdsbyrå gir tilbud om å lede seremonien. Da samfunnet stengte ned våren 2020, åpnet Oslo biskop og kirken i Bærum opp for at Eiksmarka kirke kunne brukes som verdig rom for livssynsåpne seremonier, noe som ble tatt godt imot av kommune, media, gravferdsbyråer og pårørende. Kirker har vært åpne for gravferd gjennom hele pandemien. I perioder – særlig i starten – ble gravferdsseremoniene av smittevernhensyn lagt til noen utvalgte kirker. Dette er myket opp i løpet av året.

Kontakten med pårørende har for en stor del foregått ved fysiske møter, gjerne i kirkene. Den sterke antallsbegrensningen ved gravferdene har vært utfordrende og opplevd som en tilleggsbelastning for mange. Det har vært et utstrakt tilbud om **strømming** av gravferdene, noe som i mange tilfeller har bidradd til at flere enn ellers kunne ta del i gravferden. Prosten i Asker viderefremidler fra prestene at de "påfallende ofte, og mer enn ellers, har opplevd en takknemlighet for møtet med kirke og seremoni. Behovet for nærhet, trøst og støtte er trolig blitt ekstra stort under de stramme og skiftende smitteverntreglene, og kanskje det er en grunn til at flere har kjent seg ekstra takknemlig for det gode møtet i sorgen".

Vurderinger og oppfølging

Det er ved gravferder kirken møter flest mennesker. Det er derfor viktig at disse møtepunktene blir gode. Her må liturgi og tilrettelegging, faglig arbeid, refleksjon og praksis gå hånd i hånd, og kontakten mellom kirken og aktører som har ulikt ansvar i forbindelse med gravferd, må styrkes. Gravferdene med restriksjoner og hensyn til avstand og antall deltakere har vært prestenes primærøppgave gjennom hele pandemien. Her har evangeliet blitt lest og forkynt, og her har folk sunget salmer og følt på fellesskapet. Oslo bispedømme har som mål å arbeide videre med kirkelig gravferd og synliggjøre kirkens sorgstøttearbeid før, under og etter gravferden – på bispedømmets nettsider og gjennom bl.a. bruk av materiell til pårørende utviklet av Kirkerådet.

¹⁶ Utvidelsen av Asker kommune ved kommunesammenslåingen. Over 32 000 innbyggere i hhv Røyken og Hurum kommuner ble lagt til Asker kommune i kommunesammenslåingen. 68% av disse var oppført som medlemmer i Den norske kirke (21 783).

I 2021 er det igangsatt et nasjonalt tiltak med å telle antall deltakere ved gravferd. Selv om det vil ta noe tid før tallene blir sammenlignbare fra et år til et annet, er vi glade for at det nå vil bli mulig å få en statistikk på oppmøte også ved denne kirkelige handlingen.

B1.4 Samisk kirkeliv

Resultatmål: Flere menigheter inkluderer samisk språk i gudstjenestelivet.

Nøkkelindikator: Antall menigheter som inkluderer samisk språk i lokal gudstjenesteordning.

Arbeidet for å nå målet om at flere menigheter inkluderer samisk språk i gudstjenestelivet ble satt på vent i 2020 grunnet pandemien.

Oslo bispedømme, i samarbeid med Samisk ressursutvalg, hadde som mål å gjennomføre de vanlige fire årlige gudstjenestene. De tre siste ble imidlertid stoppet av covid 19-nedstengningen.

Samenes nasjonaldag 6.februar ble markert i samarbeid med Oslo domkirke og Samisk Hus i Oslo. I Østerås kirke ble dagen markert med en gudstjeneste på kveldstid med bistand fra Samisk kirkeråd. Dette var et samarbeid mellom prostiene i Asker og Bærum og med begge prostene og ordførerne fra begge kommunene til stede.

I samarbeid med foreningen Quän Østland ble den årlige kvenske gudstjenesten gjennomført i Domkirkens kapell i februar, med kirkekafe på en av kafeene i Kirkeristen.

Vurdering og oppfølging

I kontakt med Samisk kirkeråd vil Oslo bispedømmeråd følge opp strategiplan for samisk kirkeliv, blant annet ved å gjøre liturgiske tekster på samisk tilgjengelig via nettsidene. Videre vil en samarbeide med tanke på tilsetting av samisk prest – eventuelt diakon – og om mulig, sammen med omkringliggende bispedømmer.

Døvekirken

Som et landsdekkende prosti¹⁷, har den lokale smittesituasjonen under pandemien variert fra menighet til menighet, og sokneprestene og andre har lagt ned et godt arbeid med lokal tilrettelegging.

Prosten i Døvekirken rapporterer om doblett deltakelse på gudstjenester og liturgiske samlinger i 2020 med en fysisk deltakelse på 8 765 - som er på nivå med de senere årene - og 7 300 digitale seere i tillegg. I tillegg kommer også TV-gudstjenesten andre juledag med 60 000 seere. 31 av 149 gudstjenester på søn- og helligdager har vært digitale. Det er gjennomført 200 liturgiske samlinger etter Martin Luthers morgen- og kveldsbønn digitalt og/eller fysisk. Noen av de 28 gravferdene i prostiet er grunnet restriksjoner gjennomført med tolk og uten døveprest.

Barn og unge signaliserer en viss trøtthet over deltakelse på digitale plattformer. Trosopplærerne har derfor lagt opp til bl.a. mange enkeltsamtaler og enkeltmøter med barn og unge i eller utenfor døvekirken. Vurderingen er at en "må tilbake til fysiske samlinger så fort det er mulig, slik at vi kan ivareta våre sårbare barn og unge i denne utfordrende tiden".

¹⁷ Det landsdekkende døveprostitet har menigheter i Tromsø, Trondheim, Ålesund, Bergen, Stavanger, Kristiansand, Sandefjord og Oslo – og er en del av Oslo bispedømme.

Døvekirken har over tid jobbet med store spørsmål som gudstjenestereform, bibeloversettelse, målsetting om ansettelse av døve i alle stillingskategorier på alle ledelsesnivå og med over 50 % døve ansatte og ny bemanningsplan. Planlegging av og etablering av enhetlig ledelse fra 1. desember 2020 har krevd mye fokus både fra rådene, ansatte og ledelsen. Det er et stort mål som nå er nådd og som vil ha stor betydning i årene som kommer.

Vurderinger og oppfølging

Erfaringen viser at digitale andakter og gudstjenester har nådd mange flere som bor langt fra de fysiske døvekirken, noe døve i distriktene viser stor taknemlighet for. Dette ønsker Døvekirken å føre videre også i en mer "normal" situasjon. På grunn av innspilling av gudstjenester til bruk i Døvekirkens gudstjenestereform over tid, var menighetene og ansatte i noen grad vant til innspilling av gudstjenester og bønner. Det meldes imidlertid om varierende digital kompetanse hos ansatte. For å imøtekomme dette er det lagt opp til kursing og innkjøp av digitalt film- og redigeringsutstyr til alle døvemenighetene. I den forbindelse vil det bli gitt kurs i kommunikasjonsstrategi og kjøreregler.

Prosten utfordrer Oslo bispedømme til i større grad inkludere Døvekirken i alle prosesser/kampanjer i god tid - på lik linje med de andre prostiene og fellesrådsområdene, ved at tegnspråkoversettelser, informasjonsmateriell i ulike kanaler, kommunikasjon med mer, styrkes.

Det vises for øvrig til grundig gjennomgang i egen årsmelding for Døvekirken.

B2 Dåp og trosopplæring/Tilby dåp og trosopplæring til alle barn, unge og voksne

B2.1 Oppslutning om dåp

Resultatmål: Oppslutningen om dåp holdes oppe.

Nøkkelindikator: Antall døyte barn.

Oppslutningen om dåp har gått ned. Det er imidlertid vanskelig å sammenligne tallene for 2020 med foregående år. Et særtrekk for året er at menighetene har tilbudt mange "private" dåpshandlinger.

Døyte og dåpshandlinger¹⁸

	Døyte	Dåpshandlinger	Døyte i eget bostedssokn	Døypt i annet bostedssokn
2020	2 530	2 225	1 328	897
2019	3 139	2 735	1 612	1 123
2018	3 419	2 981	1 732	1 249
2017	3 473	3 060	1 852	1 208

Det er vanskelig å si noe om utviklingen av dåp i Oslo bispedømme på bakgrunn av tallene for 2020. Fra 2019 til 2020 gikk antall døyte ned med 19 %-poeng – fra 3 139 til 2 530. Nedgangen ligger tett

¹⁸ Kilde: Medlemsregisteret. Tabellen viser antall døyte og dåpshandlinger som er utført i bispedømmene i 2017-2020. FORELØPIGE TALL. Forventning om at de reelle dåpstallene er noe høyere på grunn av etterregistreringer.

opptil landsgjennomsnittet på 18 %-poeng. I tillegg til at koronapandemien påvirket store deler av 2020, påvirkes tallene også av utvidelsen av Asker prosti, og dermed Oslo bispedømme, fra 01.01.2020. Med unntak av Asker har alle prosti hatt nedgang i antall døpte – størst nedgang i Søndre Aker og Domprostiet med ca. 32 %-poeng, minst i Vestre Aker (19 %-poeng) og Bærum (16 %-poeng). Oslo kommune har gjennom pandemien hatt perioder der det har vært helt stengt for gjennomføring av dåp i tillegg til gjennomgående strenge restriksjoner, mens situasjonen i Asker og Bærum har vært lettere, noe som kan være en årsak til at disse områdene ikke viser like stor nedgang.

Ser en på differansene mellom antall døpte og dåpshandlinger, får en antallet dåp som ikke skjer i bispedømmet. Tabellen viser at det i 2020 var 305 færre dåpshandlinger enn døpte i bispedømmet, mens trenden de senere årene synes å ha vært at i overkant av 400 døpes i et annet bispedømme. Det er i hovedsak Oslo bispedømme som har mange dåp som er gjennomført utenfor bispedømmet, mens tall fra øvrige bispedømmer viser flere dåpshandlinger enn døpte. Prosentandelen for Oslo er fortsatt høy (12,1 % i 2020), men den er lavere enn tidligere år (12,9 % i 2019). Erfaringer viser at tilflyttere reiser til sitt oppvekststed for å døpe sitt (første) barn. Stengte kommuner, strengt smittevern og begrensede reisemuligheter antas å være grunner til at det under pandemien har vært færre dåp utenfor bispedømmet.

I Oslo har det i alle år vært forholdsvis mange som døpes i annet bostedssokn, rundt 30 % årlig. Sannsynligvis handler dette om at det i Oslo er korte avstander, og at en ofte har tilhørighet til et annet sokn enn der en bor. I tillegg har Oslo flere kirker/kapell som grunnet arkitektur/historie/plassering er populære dåpssteder.

Den norske kirke har i økende grad fokus på at dåp er noe som kan skje gjennom hele livet. Tall for Oslo bispedømme i 2020 viser at det var 46 personer i alderen 2-13 år som ble døpt. Vi antar at dåp av 119 i alderen 14-16 år skjedde i forbindelse med konfirmasjon. Dette utgjør 4,7 % av alle de 2 530 døpte i Oslo bispedømme. 11 av dem som ble døpt, var i alderen 17-100 år.

Tiltak og vurderinger fra prostiene

Alle prostiene melder om at dåpspraksisen i menighetene har vært tilpasset de til enhver tid gjeldende reglene. Det har ført til mange dåpsgudstjenester med tilpasset begrenset antall dåpskandidater og deltakere. I alle prosti har familiene fått mulighet til å velge "private" dåpsseremonier på lørdager og på ulike tidspunkt på søndager. "En rekke søndager var prester, kantorer og kirketjenere i kirkene til utover ettermiddagen, og overalt var prester sammen med øvrig stab fleksible og løsningsorienterte", melder prosten i Asker. Det er en gjennomgående tilbakemelding at familiene opplevde disse dåpsseremoniene som nære og svært gode. Fra Nordre Aker rapporteres det om at "dåpsfolket deltar mer aktivt i handlingen, det blir en tett familiesamling, dåpen får fullt fokus, ingen trenger kjenne seg usikre på liturgien eller kjenne seg 'sett på' av mange ukjente". Noen melder at nedgangen trolig ikke hadde vært så stor dersom det hadde vært mulig for familiene å arrangere "normale" dåpsfeiringer med 20-30 gjester. Utfordringen nå blir, ifølge prosten i Vestre Aker, "å nå de som ikke har hatt dåp, slik at barna kan bli døpt så snart det lar seg gjøre. Denne utfordringen forsterkes ved at pandemien fortsetter". Prosten i Bærum tror "erfaringer med 'små og korte' dåpsgudstjenester er så gode at dette vil være med på å endre vår dåpspraksis framover. Vi tror i alle fall det er viktig at kirken ser på konsekvensene, på godt og vondt, ved en slik endring". Flere av prostene påpeker at denne nye praksisen utgjør et brudd med tradisjonen med dåpen skjer i menighetens hovedsamling, og at det er viktig å reflektere over dette framover.

Vurderinger og oppfølging

Dåpstallene for 2021 vil fortsatt være preget av at pandemien ikke er over. Flere menigheter melder at de opptil flere ganger har måttet utsette gjennomføringen av dåpshandlingen. Det blir spennende å se om det blir en økning i dåpshandlinger når samfunnet åpner opp igjen, eller om flere utsetter valg om dåp til et senere tidspunkt. Kommunikasjon om dåp, hva dåp er og at dåp er viktig både for det enkelte barnet, for familien og for kirken, vil stå sentralt i tiden som kommer. Her må også muligheten til å velge dåp gjennom hele livet, synliggjøres. Erfaringen viser at ikke minst drop-in-dåp gjør det aktuelt for godt voksne å realisere ønsket om dåp.

Oslo bispedømme vil fortsette å arbeide sammen med Kirkerådet og de andre bispedømmene om kontinuerlig satsning på dåp. Før jul 2020 ble det sendt ut et ressursdokument til menighetsstabene i Oslo bispedømme med oppfordring om sammen å drøfte dåpssamtalen og møtepunkter med dåpskandidater og familier – med tanke på oppfølging i 2021. Det arbeides videre med drop-in dåp, nettsider, utvikling av brosjyre og informasjon på ulike arenaer for å nå målet om at oppslutning om dåp holdes oppe. Det er også en målsetting å arbeide for å avklare felles praksis når det gjelder dåp i egne gudstjenester, jf erfaringer i løpet av pandemien.

B2.2 Oppslutning om trosopplæringstiltakene

Resultatmål: Oppslutningen om trosopplæringstiltakene er stabil.

Nøkkelindikator: Deltakerandel i utvalgte, landsomfattende tiltak.

Det er vanskelig å gi en vurdering ut fra oppslutningen i 2020. Det er imidlertid gjort et stort arbeid fra ansatte for å legge så godt til rette som mulig.

Omfanget av trosopplæringstilbudet

I 2020 er det gjennomsnittlig gjennomført 127 timer trosopplæringstiltak, noe som tilsvarer halvparten av det som ble gjennomført i 2019 (258 timer i gjennomsnitt). Dette skyldes ene og alene koronapandemien. Det er imidlertid gledelig å se at tiltaket **konfirmasjon** har flere deltaker i 2020 enn i 2019. Selv om det i Oslo kommune i slutten av 2020 ble helt stengt for dåp, ligger tallet på gjennomførte **dåpssamtaler** på 107 % for hele Oslo bispedømme. Disse to tallene tydeliggjør at menighetene har klart å gjennomføre oppfordringen om å prioritere disse tiltakene. Timetallet på 127 viser ikke bredden av alle tiltak som faktisk er tilbudt barn og unge. Mange av de planlagte timene i aktiv plan har blitt endret til blant annet digitale tiltak, opplegg der familier/deltakere oppsøker et opplegg selv og gjennomfører dette ute, samt muligheter for å hente aktivitetspakker ved kirken til bruk hjemme. Dette er alle tiltak som det ikke har vært mulig for menighetene å rapportere antall deltakere og timer på. Ut fra kontakten rådgiverne ved bispedømmekontoret har hatt med ansatte, får vi inntrykk av at de fleste menighetene har tilbudt aktiviteter til ulike aldersgrupper (jf. planens mål om å nå alle aldersgrupper).

Oppslutningen om trosopplæringstiltakene

Kirkerådet har valgt ut syv aldersgrupper som det har vært målt på nasjonalt siden reformen startet. Dette er tiltak de aller fleste menigheter gjennomfører hvert år. Først i 2017 var alle menighetene med i statistikken. Tallene på «Døpte i målgruppen» har derfor økt hvert år fra 2015 til 2017¹⁹.

Etter avtale med Kirkerådet er ikke Døveprostiet en del av statistikken (de har ikke eget medlemsregister). De fikk alle godkjent lokale planer i 2019 og de vil fortsatt rapportere på sine deltakere og arbeide for å nå bredden av sin målgruppe. Døvekirken leverer egen årsmelding med en fyldig rapport.

Dåpssamtale. Antall dåpssamtaler måles opp mot antall døpte. I utgangspunktet skal alle ha dåpssamtale i soknet der en er bosatt. Noen har imidlertid dåpssamtale både i bostedssoknet og der dåpen gjennomføres. Noen har også kun samtalen der dåpen finner sted. Dette er antakelig den viktigste grunnen til at en del menigheter har mer enn 100 % oppslutning. I tillegg til målgruppen, telles også barn, ungdom og voksne som døpes med i dette tiltaket. Erfaringen sier at det noen steder er utfordrende å få samlet tallene for dåpssamtaler. Det vil derfor alltid være noe usikkerhet knyttet til rapporteringen på dette tiltaket. Forbedring av rutiner på dette er lagt inn i opplegg til stabenes samtaler om dåpssamtalen våren 2021.

Fireårsbok har en oppslutning på 20 % av målgruppen som er antall døpte. Dette er en nedgang på med 7 %-poeng fra 2019 (27 %) og 5 %-poeng ned fra 2018 (25 %) og skyldes i stor grad koronapandemien. I de skriftlige evalueringene fra planverktøyet beskriver menighetene gjennomgående at de måtte nedskalere opplegget eksempelvis til kun å dele ut 4-årsboken i gudstjeneste, under «åpen kirke» eller at den kunne hentes på kirkekontoret. Det er likevel bare to menigheter som ikke har gjennomført tiltaket, noe som understreker at menighetene holder dette tiltaket høyt. Dette ser vi også i at målgruppetalet har ligget stabilt gjennom mange år og faktisk er høyere enn i 2019.

Breddetiltak rettet mot 6-åringer har 12 % oppslutning, en nedgang på fire %-poeng fra 2019. Som for 4-årsbok skyldes nedgangen i stor grad korona. Antall i målgruppen ligger på samme nivå som i 2019, til tross for at det er sju menigheter som ikke har gjennomført tiltaket. Det er en nominell nedgang på kun 100 deltakere totalt i Oslo bispedømme. Det at så mange menigheter har gjennomført 6-årstiltak i korona-året, tyder på at dette tiltaket etter hvert har fått en viktig plass i menighetenes årshjul.

Tårnagenthelg har ligget ganske stabilt i prosentoppslutning siden 2015 på ca. 15 %. I 2020 ligger oppslutningen på 14 %, til tross for en nedgang i målgruppen på nesten 1750. Nedgangen skyldes dels at tiltaket varer lenge (lørdag+søndag), samt at det er vanskelig å holde strenge smitteverntiltak. Hovedgrunnen til nedgangen er at det ikke var mulig å gjennomføre *noen* aktivitet i en periode etter

¹⁹ «Døpte i målgruppen» tilsvarer alle i målgruppen i menigheter som har gjennomført tiltaket for gitt aldersgruppe. Følgelig vil **ikke** «antall døpte» gi oss noen nøyaktig indikasjon på **utviklingen i det totale antall døpte for hele bispedømmet i de ulike aldersgruppene**. De menighetene som ikke har fått gjennomført tiltak, blir tatt ut av målgruppen «antall døpte». Tallet vil derfor variere fra år til år og fra årskull til årskull.

12. mars 2020 på grunn av nedstengningen. Tårnagenthelg ble avlyst av hele 17 menigheter som ikke rakk gjennomføring før 12. mars. Kun fire menigheter har laget et rent digitalt opplegg.

LysVåken har hatt 13 % oppslutning siden 2017. I 2020 ble tiltaket gjennomført i 25 % av menighetene med en oppslutning på 23 % av de inviterte. Det viser at dette er et tiltak som har blitt gjennomført svært få steder. LysVåken gjennomføres normalt med overnatting i slutten av november i så godt som alle sokn – noe som ble frarådet i 2020. Hele 42 menigheter avlyste arrangementet. Noen av dem som gjennomførte, laget da rent digitalt opplegg eller sendte ut opplegg i posten til målgruppen. Oppslutningen på 23 % på dette tiltaket er derfor noe usikkert. Vi antar at oppslutningen nok ligger nærmere det stabile 13 %.

Konfirmasjon. Tall for oppslutning om konfirmasjon rapporteres (foreløpig) to steder, i SSB-tallene og i Planverktøy for trosopplæring. Disse tallene er ikke identiske. Det skyldes at det rapporteres ulikt i de to systemene. Trosopplæringstallene gir en oppslutning på 67 %. Alle menigheter vedlegger en egen Plan for konfirmasjonstiden i menighetens plan for trosopplæring. Dette styrker fokuset på **innholdet** i konfirmasjonstiden. Gjennomsnittlig antall konfirmanter har ligget på 2 865 siden 2017. Sammenliknet med 2019 har antall konfirmanter økt med 63, til 2917 i 2020, noe som kan sies å være overraskende i et svært annerledes år. Det er gledelig at menighetene har snudd om og utviklet nye måter å gjennomføre konfirmasjonstiden på. Rapporten tilsier at konfirmantene har prioritert å delta og fullføre konfirmanttiden. To menigheter i Vestre Aker prosti har imidlertid ikke fullført konfirmantåret i 2020. Tallene fra disse er likevel regnet inn i totaltallet for 2020, slik at det ikke ødelegger for statistikken fremover. Begge gjennomfører konfirmasjon for to årskull i 2021.

Etter konfirmasjon. Det er gledelig at det i et år med pandemi totalt sett er flere menigheter som har gjennomført tiltak for denne målgruppen (11 menigheter flere enn i 2019). De fleste har gjort dette i en kombinasjon av fysiske og digitale opplegg og kun fem menigheter har måttet avlyse tiltaket i 2020. Det er i hovedsak konfirmant-reunion og lederkurs som gjennomføres som breddetiltak - med 16-åringene som målgruppe. Mange menigheter har også andre breddetiltak rettet mot aldersgruppen 16-18 år. Flere av disse, som har målgruppe 17 og 18 år, har ikke fått fotfeste ennå, og menighetene melder at det fortsatt er særlig utfordrende å nå denne målgruppen. Dette jobbes det stadig med, både lokalt og på bispedømmenivå, og her spiller Den norske kirke tett med barne- og ungdomsorganisasjonene.

Revidering og veiledning

Alle menigheter i Oslo bispedømme har en godkjent plan for trosopplæring, som beskriver menighetens grunnlag og særpreg, sentrale dimensjoner, samt breddetiltak og alle andre tiltak for barn og unge. Denne planen skal revideres hvert fjerde år.

I Oslo bispedømme har fem menigheter/trosopplæringsenheter vært gjennom en revisjon og fått ny godkjent plan siden oppstart av revidering, tre av disse i 2020. 17 er i gang med revisjonen, mens 27 nå går i gang med dette arbeidet i 2021/2022. Det var planlagt slutføring av planrevisjonen i 2020 for seks av de 17 menighetene. Dette har blitt utsatt til våren 2021 på grunn av koronapandemien.

I løpet av 2020 har rådgiverne for trosopplæring hatt jevnlig kontakt med alle de undervisningsansatte i menighetene. Foruten de årlige kontaktpersonsamtalene (februar-april) med

alle menigheter, har det vært mange oppstartsamtaler med nyansatte, besøk til menighetsråd og staber, samt mye enkeltsupport på telefon og epost. Etter 12. mars har det vært et stort behov for både veiledning på, og tolkning av, reglene omkring smittevern. Her har det også vært mye kontakt med kapellanene, som ofte har med konfirmasjon å gjøre. Rådgiverne har møtt behovet fra menigheten om inspirasjon og motivasjon til å få til gode tiltak og møter fysisk/digitalt barn med de begrensningene som til hver tid har vært gjeldende. Dette har vært gjort blant annet gjennom drodlemøter, opprettelse av grupper for de ansatte på Facebook og Teams, og i samtaler.

B2.3 Oppslutning om konfirmasjon

Resultatmål: Oppslutningen om konfirmasjon holdes oppe.

Nøkkelindikator: Konfirmerte av døpte 15-åringer.

Det er vanskelig å si om målet er nådd. Det er imidlertid gjennomført et godt arbeid med konfirmantopplegg – både fysiske og digitale utfra situasjonen. Spesielt for året er et stort antall konfirmasjonsgudstjenester med begrenset antall deltakere.

Antall konfirmanter fordelt på prosti – SSB-tall supplert med tall fra trosopplæringsverktøyet²⁰

	2020			2019		
	Konfirmerte	Medlem	%	Konfirmerte	Medlem	%
Asker	528	785	67,2	434	566	76,7
Bærum	691	1058	65,3	743	1059	69,3
Oslo Domprosti	151	223	67,7	134	233	57,5
Vestre A	721	1016	71,0	726	948	76,6
Nordre A	53	131	40,4	36	113	31,8
Groruddalen	201	341	58,9	223	364	61,3
Søndre A	515	781	65,9	522	718	72,2
Totalt	2860	4335	66 %	2818	4001	70 %

2 860 ble konfirmert i 2020, dvs 66 % av målgruppen, ifølge tall fra **SSB** (med supplerte tall fra trosopplæringsverktøyet, jf note 19). Tilsvarende tall for 2019 er 2 818 som er 70 % av målgruppen. **Trosopplæringsverktøyet**s rapporter viser en oppslutning på 2 917 i 2020 - som er en nedgang på 3 %-poeng fra 2019. Til tross for prosentvis nedgang, er det en nominell oppgang på 42 med SSB-tallene og 99 konfirmanter med tall fra trosopplæringsverktøyet. Antall konfirmanter varierer imidlertid fra år til år i takt med årskullet og andelen som er medlemmer i Den norske kirke. Tabellen har visse forbehold ved seg. Tallene måles mot antall medlemmer som er 15 år. Barn som først blir medlemmer ved at de blir døpt like før konfirmasjon, er ikke med i medlemstallet og vil «tilsløre» resultatet noe, jf. 119 døpte «i konfirmantaldet». I tillegg påvirkes tallene i 2020 av utvidelsen av Asker prosti.

Det er for tidlig å si om nedgangen handler om at oppslutning om konfirmasjon er i ferd med å synke ytterligere.

²⁰ Flere sokn har ikke meldt inn konfirmasjonstall til SSB. I tabellen har vi lagt til tall fra trosopplæringsverktøyet fra soknene som mangler. Vestre Aker mangler to sokn (163), Domprostiet mangler ett sokn (35), Søndre Aker mangler tre sokn (99), Groruddalen mangler ett sokn (47). Bærum mangler fire sokn (247). De to soknene i Vestre Aker har utsatt selve konfirmasjonsgudstjenesten og noe av forberedelsene til 2021. For sammenligning er disse tatt med i 2020-tallene.

Vurderinger og oppfølging

I prostifordeling ser en at Vestre Aker har høyest prosentoppslutning med 71. Videre kommer Domprostiet og Asker med henholdsvis 67,7 og 67,2 %. Asker har ligget høyest de siste årene, og nedgangen på 9,5 % har trolig noe sammenheng med at prostiet er blitt større. To av de nye soknene har vesentlig lavere oppslutning enn prostiet sett under ett. Nordre Aker var lavest i 2019, det er de også i 2020, med en prosentoppslutning på 40,4. Riktignok har de hatt en økning på antall konfirmanter fra 36 til 53. Nordre Aker har små medlemskull, noe som viser at det er utfordrende for menighetene å få en høy oppslutning. Menighetene her har innledet et tettere samarbeid om konfirmantarbeidet som på sikt kan bidra til større oppslutning.

Oppslutningen på konfirmasjon har trolig ikke vært like påvirket av koronapandemien som andre breddetiltak og det øvrige barne- og ungdomsarbeidet. De fleste menigheter hadde innskriving til konfirmasjon på høsten 2019 og oppstart i januar 2020, før utbruddet av pandemien. Fra 12. mars fikk menighetene en drastisk utfordring med tanke på gjennomføring av konfirmantforberedelsene, herunder konfirmasjonsleirer, og gjennomføring av konfirmasjonsgudstjenestene. Fasteaksjonen til Kirkens Nødhjelp var noe av det første som måtte gjennomføres digitalt. Utover våren måtte mange av menighetene ha det meste av undervisningen digitalt. Heldigvis ble det mulig å gjennomføre bo-hjemme-leirer i sommerferien. Dette benyttet de fleste menighetene seg av. Muntlige rapporter viser at konfirmantene ga positiv tilbakemelding på opplegget. De ansatte er noe bekymret for om en klarer å holde på ungdomslederne, samt rekruttere til lederkurs. Pandemien utfordret gjennomføringen av konfirmasjonsgudstjenestene, og mange menigheter flerdoblet antall gudstjenester. Konfirmantene har også måttet omstille seg. Til tross for dette har det ikke vært meldt at mange konfirmanter har trukket seg i løpet av forberedelsene.

Det er viktig at konfirmasjon er et tilbud til alle som ønsker det, uavhengig av funksjonsevne. Integreringspresten ved bispedømmekontoret bistår menigheter som har konfirmanter med spesielle behov – både med tanke på konfirmasjonstiden og konfirmasjonsdagen. Her går ofte flere menigheter sammen om å gi et godt tilbud.

Kirkerådet slutter i 2021 med utsendelse av konfirmantbrosjyren. Dette blir nå heldigitalt. Det satses på ulike plattformer der ungdommene befinner seg, eksempelvis på TikTok.

I 2020 måtte den planlagte Kick-off for fasteaksjonen i samarbeid med Kirkens Nødhjelp i Domkirken avlyses på kort varsel. I 2021 gjennomføres den digitalt. Det er et mål i 2021 å følge opp lansering av Kirkerådets konfirmantevalueringsapp for menighetene.

B3 Kunst og kultur/Gi kunst og kultur rom i kirkene våre

B3.1 Deltakere på konserter og kulturarrangement

Resultatmål: Vekst i antall deltakere på konserter og kulturarrangement.

Nøkkellindikator: Antall deltakere på konserter/kulturarrangement i kirkene.

Målet om vekst i antall deltakere på konserter og kulturarrangement er ikke relevant i 2020.

Antall konserter og andre kulturarrangementer i kirkene ble kraftig redusert sammenlignet med 2019 - grunnet de begrensninger og nedlukninger av kirkene som kulturarena som pandemien førte til fra 12. mars og ut året. Antall konserter i regi av menighetene var 282 med 17 115 publikummere, antall konserter i regi av andre arrangører 79 med 8 218 publikummere, andre kulturarrangement i regi av menighetene 104 med 5 414 publikummere og andre kulturarrangement i regi av andre 44 med 2605 publikummere. I 2019 var det totalt 1 689 konserter og andre kulturarrangement i kirkene mot 509 i 2020. Totalt antall publikummere i 2019 – 234 860, mot 33 352 i 2020. Prosentvis nedgang fra 2019 til 2020 var på 70 % i antall konserter/andre kulturarrangement, 86 % i antall publikummere på konserter/andre kulturarrangement. Sammenlignet med landets ti øvrige bispedømmer er dette den største nedgangen på landsbasis. Årsaken er at nedstengingene og begrensningene har slått sterkest inn i Oslo.

Kunst- og kulturlivet i menighetene

I mars 2020 lyktes Den norske kirke med å få gjennomslag - i den nye loven for finansieringen av Den norske kirke framover - at kommunene fortsatt skal ha en lovfestet plikt til å finansiere kirkemusikere i landets menigheter. Dette gjennomslaget er av særdeles stor betydning for gudstjenestelivet, kunst- og kulturlivet i kirken og for kunst- og kulturlivet generelt.

I en pandemitid betyr dette at kirkemusikerne har faste jobber, selv om aktiviteten i menighetene blir kraftig redusert. Det gir kirkemusikerne og menighetene bærekraft til å klare seg gjennom krevende tider på en helt annen måte enn hva tilfellet er for de fleste andre aktører på kunst- og kulturfeltet.

Et annet vesentlig gjennomslag fikk Den norske kirke når de statlige stimuleringsmidlene på 670 millioner kroner - for planlagte arrangement i perioden fra 1. oktober til 31. desember – også ble åpnet for menighetene som søkere. Dette var et viktig gjennombrudd prinsipielt – gjennom å anerkjenne menighetene som arrangører av kunst- og kulturopplevelser - og rent praktisk gjennom muligheten for å få dekket kostnader ved reduserte billettinntekter eller bortfall av alle billettinntekter ved avlyste arrangementer.

Et eksempel på et tredje vesentlig moment - i en koronatid - er digital formidling av konsert- og kulturopplevelser. Mange menigheter har på ulikt vis formidlet kunst- og kulturopplevelser gjennom live-streaming og gjennom å la slike produksjoner ligge ute på nettet i etterkant av visningen i sanntid. Gjennom den statlige og kirkelige finansieringen på 6 millioner – til innkjøp av opptaksutstyr og til gjennomføring av digitalt formidlede produksjoner – ble det også lagt et grunnlag for å utvikle kvaliteten i dette formidlingsarbeidet.

Vurderinger og oppfølging

Variert kunst- og kultursatsing er gjennomgående viktig i prostiene, med konserter, forestillinger og kunstutstillinger, og hvor bruken av profesjonelle kunstnere i gudstjeneste- og menighetsliv er en viktig komponent. Utstrakt samarbeid med frilansere, lokale og sentrale kulturinstitusjoner er her viktig og var en realitet fram til nedstengingen inntraff i mars. Etter 12. mars ble dette sterkt redusert, men engasjeringen av frilansmusikere har allikevel blitt videreført gjennom strømmede gudstjenester- og konserter og gjennom gravferder.

Rapportene fra prostiene peker også på særlige utfordringer grunnet restriksjoner på korsangen og usikkerhet knyttet til gjennomføring av julekonserter.

Nedstengingen fikk som nevnt drastiske følger for kunst- og kulturaktiviteten i kirkene, som det også gjorde for **KULT – Senter for kunst, kultur og kirke og Oslo Internasjonale Kirkemusikkfestival**.

Kommunikasjonsplattformen **Påske og Pasjon** kunne imidlertid realiseres i en koronatilpasset form da produksjonen og formidlingen av skjønnlitterære tekster lot seg realisere.

Et resultat av vedtakene knyttet til *Kirkebruksplan for Oslo* var oppstarten - 1. januar 2020 - av det treårige prosjektet i **Sofienberg kirke for klassisk basert musikk**. Prosjektet ledes av Kirkelig fellesråd i Oslo i nært samarbeid med Oslo domkirke. På tross av at nær sagt alle publikumsrettede arrangement ble avlyst grunnet korona, lyktes prosjektet med å realisere en betydelig rekke med plateinnspillinger. Det gav betydelig inntekter til prosjektet. Det var også av stor betydning at den ukentlige orgelskolen for barn- og unge lot seg gjennomføre gjennom koronatiden. Dette videreføres i 2021.

Bispedømmets strategiplan sier følgende: «Kunst og kultur har alltid vært en integrert del av kirkens uttrykk. Vi vil at kirkene og alle kirkens bygg skal være kulturarenaer med kulturuttrykk som åpner, inviterer og gir anledning til å utdype og utvikle kristen tro og nærme seg kirkens fellesskap. Kunst utvider vår forestillingsverden og åpner for nye tanker. Kunst kan knytte sammen livserfaring og tro». I en koronatid ble det ikke enkelt å realisere ambisjonen som uttrykkes i strategiplanen, men kirken har alle muligheter til å realisere planen så fort kirkene igjen åpnes for normal virksomhet.

Pilegrimsarbeid

Roger Jensen som har vært daglig leder av Regionalt Pilegrimssenter Oslo og pilegrimsprest i mange år, ble takket av i 2020, og Anna Runesson overtok 1. november som ny daglig leder. Hun er også ansatt i 10 % som pilegrimsprest. Pilegrimsarbeidet i regionen kan framvise en stadig vekst siden oppstarten i 2009. Året 2020 har imidlertid vært et annerledes år, på grunn av korona. Antall tilreisende pilegrimer fra utlandet har vært lavt, og noen herberger har vært stengt. Ikke desto mindre har vi sett et betydelig antall vandrere fra Norge, som gått pilegrim i stedet for å reise utenlands på ferie. Dette er noe som vi også regner med vil skje sommersesongen 2021. Oslo bispedømme har fire pilegrimskirker, Gamle Aker og Haslum i vestleden, og Østre Aker og Furuset i østleden.

Pilegrimsvandringene - som del av Den kulturelle skolesekken for alle 6. klassinger i Bærum og som del av menighetenes konfirmantarbeid i Groruddalen – videreføres. Opplegget i Bærum er blitt revidert etter en rekke pilotprosjekter i 2019. Det fokuseres nå i større grad på selve vandringen og pilegrimenes historie.

2020 ble det første året i en lang rekke hvor det ikke ble gjennomført pilegrimsvandring i Groruddalen for skoleelever/konfirmanter. Arrangørene er innstilt på å få dette prosjektet realisert igjen fra skoleåret 2021/2022.

B3.2 Åpne kirker

Resultatmål: Flere åpne kirker.

Nøkkelindikator: Antall åpne kirker.

Satsing på åpne kirker er godt i gang og vil bli fulgt opp.

I 2019 ble det rapportert at 39 kirker holdt åpent. I 2020 har 59 - totalt 100 % av soknene i Oslo bispedømme rapportert om åpne kirkerom. Fra mars til mai førte pandemien til at kirkene var helt stengt for både gudstjenester og åpen kirke. I den andre nedstengningen ble det imidlertid mulighet for å holde kirkerommet åpent med et begrenset antall besøkende om gangen.

Menighetene i Oslo bispedømme ble oppfordret til å ha kirkene åpne i gudstjenestetidspunktet – noe de aller fleste gjorde – med kirkelig betjening tilstede. Ansatte i de ulike sokn viste stor kreativitet, fleksibilitet og vilje til å benytte seg av de muligheter til enhver tid for å møte mennesker med tilstedeværelse, samtaler, nattverd og kreative fellesskap. Det ble i 2019 meldt inn 3938 åpne kirkedager, mens det i 2020 ble meldt om 3216 dager med åpen kirke. Det må her tas høyde for at det flere dager ikke var mulig å ha åpen kirke av hensyn til smitteverntreglene.

Tiltak og vurdering

Nattåpen kirke i Paulus ble initiert av biskop Kari Veiteberg vinteren 2020 etter utfordring fra Kirkens Bymisjon i Oslo. Målet med tiltaket var tredelt: Å skape et åpent rom – også om natten, avhjelpe byens nød og påvirke ansvarlige politikere i Oslo kommune til å opprette et permanent nattåpent lavterskeltilbud i Oslo. Prosjektet skulle vare fra 9. februar til 5. april, men ble avsluttet da pandemien bidro til stengte kirker. Totalt var det 2 635 besøk i kirken. 2 202 sovedøgn og rundt 433 kortere besøk. Totalt samlet prosjektet 119 frivillige, inklusiv 14 ansatte fra bispedømmerådslinjen og 13 ansatte fra de ulike fellesrådene. De fleste sovende gjestene var fattige tilreisende fra ulike land i Europa, men også turister og andre. Dette inkluderte mennesker med rusavhengighet og psykiske utfordringer. *Nattåpen kirke i Paulus* var et fellesprosjekt med mobilisering fra hele Oslo bispedømme.

Det er lang tradisjon for å holde kirker åpne **Allehelgensdag**. Det blir rapportert om mange åpne kirker denne helgen men at besøket har vært høyere tidligere år. Flere av prostene antar smittesituasjonen som en faktor. Kirker i tilknytning til gravlund ser ut til å være mest besøkt – for eksempel besøkte 300 Gamle Aker kirke. Alle kirkene melder om ulike typer minnemarkeringer. 84 arrangement samlet til sammen 5 223 deltakere.

Sensommeren 2020 ble det gjort en **kartlegging av åpne kirker** i bispedømmet. 40 av 59 sokn svarte at de hadde «et åpent regelmessig og forutsigbart åpent kirkerom uten annet program enn mulighet for stillhet og lystenning». Flere menigheter ønsket å videreutvikle tilbudet. Frivilligressurser blir pekt på som en viktig årsak til at kirkerommet ikke er så mye åpent som noen ønsker. Menighetene i Paulus og Sofienberg, Sagene og Iladalen og Domkirken har frivillighetskoordinatorer med særlig fokus på åpen kirke.

Høsten 2020 ble det utlyst kr 600 000 i **stimuleringsmidler** for menigheter som ønsket å videreutvikle «åpen kirke».²¹ I etterkant av undersøkelsen er det utarbeidet en felles veileder for frivillige kirkeverter og liturgi til bruk ved nattverd i Åpen kirke.

²¹ Bispedømmerådet bevilget 600 000 til de 19 søknadene som kom inn. Det ble gitt noen større beløp til nøkkelkirker som Gamle Aker, Trefoldighetskirken, Paulus kirke i tillegg til et samlet beløp til Asker kirkelige fellesråd for felles arbeid med åpne kirker i Asker prosti.

Oppfølging

Oslo bispedømme vil arbeide videre med modeller for åpne kirker og vil følge opp menighetene som fikk tildelt stimuleringsmidler i 2020. Det vil være dialog med Kirkerådet om muligheter for felles informasjonsmateriell.

B4 Kirke og samfunn/Ta økt samfunnsansvar

B4.1 Diakoni og diakonal betjening

Resultatmål: Flere menigheter med diakonal betjening.

Nøkkellindikator: Andel menigheter med diakonal betjening.

Det arbeides videre med å få flere diakonstillinger som sammen med øvrig stab kan fremme soknets diakonale satsing og prioritering. Antall samtaler har økt i løpet av 2020.

42 sokn har registrert diakonal betjening per 31.12.20 – mot 41 sokn i 2019. (Det er en prosentvis tilbakegang da antall sokn har økt etter at Asker prosti ble utvidet med Røyken og Hurum). Av friske midler til diakonstillinger ble det i 2020 tilgodesett menigheter som i mange år har finansiert sin egen diakonstilling og som nå stod i fare for å legge denne ned på grunn av manglende finansiering. I Groruddalen og Nordre Aker prosti har alle sokn diakonal betjening, mens Bærum er tett på. Lavest er dekningen i Vestre Aker med diakonal betjening i halvparten av soknene.

Oslo kommune bevilget tre millioner for 2019 til diakonal satsing – med vekt på Groruddalen. Dette har resultert i etablering av **prosjekt 13-20**, etter modell fra Bærum. Dessverre ble ikke støtten opprettholdt utover den første treårsperioden. Kirkelig fellesråd i Oslo har nå garantert for en av stillingene og den andre stillingen ventes å komme etter. 13-20 blir nå knyttet til **Forandringshuset i Ellingsrud**.

Tiltak og utfordringer

Samtaler: 2020 har vært et krevende år for mange. En av prostene melder at det ser ut til at ansatte som har oppgaver som kommer til dem som begravelser, dåp, samtaler har hatt det bedre enn ansatte som i utgangspunktet har skapende og oppsøkende virksomhet som en stor del av sitt arbeid. Det meldes fra diakonene at savnet av fellesskap er merkbart for mange mennesker, og diakonenes arbeid med å holde kontakt og samtaler i gang gjennom telefon har vært omfattende²². Samtalene har vært i kirkens lokaler når smitterestriksjonene har tillatt dette. Samtaleturer og telefonsamtaler har også blitt flittig benyttet. Etterspørsel etter samtaler øker, og en av diakonene forteller at tilbudet som ikke krever henvisning, ikke koster noe og er uten ventetid, settes pris på og brukes. Det har vært uvanlig stor etterspørsel etter samtaler i 2020, og tyngre tematikk dette siste året. Statistikken for 2019 viser 5 258 sjelesorgssamtaler i møte med voksne. De tilsvarende tallene for 2020 er 9 451²³. Flere av diakonene opplever at den største utfordringen med en slik individuell oppfølging er at konfidentene blir knyttet til *personen diakonen* og ikke menighetens fellesskap.

²² De 39 menighetene som har svart i Rambøllrapport I for tiden mars-juni 2020 rapporterer om 3 967 digitale samtaler og 480 samtaler gjennomført ved fysisk møte.

²³ Tallmaterialet kan være uklart da sjelesorgssamtaler i statistikken skal telles etter antall mennesker og ikke antall samtaler. Dette blir erfaringsmessig ulikt gjennomført.

Fellesrådet i Bærum har i samfinansiering med kommunen tilsatt to sykehjemsdiakoner som ekstra ressurs, i tillegg til lokalmenighetenes prester og diakoner, i betjening av sykehjemmene. Hjemmesidene²⁴ beskriver mange samtaler med både pasienter, pårørende og ansatte i tillegg til kurs, grupper og undervisning.

Sorg: Pandemien har hatt varierende antall mulige tilstedeværende i gravferder. Det har vært få minnesamvær. Mange har opplevd strenge restriksjoner i forbindelse med at pårørende dør i institusjon og på sykehus. Mange restriksjoner gjør at sorgen som tidligere kunne deles i fellesskap nå måtte håndteres på egen hånd. Dette har diakonene merket. Fra Asker rapporteres det om tre ganger så mange påmeldinger til sorggrupper som i et normalår. Flere andre rapporterer også om mer alvorlige sorgreaksjoner, større tapsopplevelse og fravær av håp og mening. Dette er reaksjoner som har fått store konsekvenser for mange sørgende.

Barn og ungdom: Flere prosti melder om utfordringer i møte med barn fra lavinntektsfamilier. I Groruddalen er det særlig diakonale tiltak som bidrar til å lette presset på hjemmet og som gir barn og unge mulighet til å få hjelp med lekser, tilhørighet, møte med trygge voksne og måltid med mat. Mye av arbeidet rettet mot ungdom er knyttet til fellesskap og aktiviteter. Det har vært utfordrende å ivareta det samme fellesskapet samt barn og unges psykiske helse, i en periode med så mye nedstenging. Faren er utvilsomt at barn og unge venner seg til å ikke ha tilbud fra kirken.

Hovinbyen: Hvordan kan kirken i Oslo nå ut i utbyggingsområdene i Hovinbyen med tilbud om kirkelige tjenester og være en aktør som samarbeider med andre om positiv utvikling i byens nærmiljøer? Hvordan skape møtesteder for forskjellige aldersgrupper med rom for sosialt liv, samtaler og eksistensielle spørsmål? Det er etablert samarbeidsråd med representanter for alle soknene i området, og det er avsatt ressurser gjennom en prestestilling og deler av to diakonstillinger tilknyttet Hovinbyen. Arbeidet har vært preget av nedstenging og mye sosial distanse i 2020. Det arbeides med planer for flerreligiøst hus eller møtested i Hovinbyen samt ulike typer møteplasser og aktiviteter som kan skape gode nærmiljø.

Vurderinger og oppfølging

Diakonal satsing innbefatter ulike grupper ansatte der både menighetsprester, kantorer, kateketer og trosopplærere er med å skape fellesskap, dialog og motvirke utenforskap. De diakonale utfordringene, den diakonale satsingen og menighetenes prioritering må ses sammen for å kunne være en diakonal kirke. Nettopp her blir det viktig at fellesråd, bispedømmeråd og menighetsråd fortsetter en samhandling rundt både diakonistillinger og diakonal satsing.

Det er et mål i bispedømmet å videreutvikle kirkelig tilstedeværelse i Hovinbyen i tråd med rapporten "Kirke i Hovinbyen". Ut fra erfaringene som gjøres i Hovinbyen ligger det til rette for å utvikle en metodikk som kan brukes inn mot de store utbyggingsområder i bispedømmet.

Et videre arbeid knyttet til en felles strategisk diakonal satsing mellom fellesrådene/bispedømmerådet og menighetene er startet og vil være viktig i det videre arbeidet med eierskap, god organisering og faglig prioritering. Erfaring viser at det er viktig med samarbeid og god kontakt med bydel og kommune – ikke minst på det diakonale feltet. Det er derfor en stadig utfordring å synliggjøre kirkens nærvær og kompetanse og gjøre tjenestene kjent.

²⁴ <https://gjennomalt.no/>

Forandringshus i regi av KFUK-M i Ellingsrud kirke: Sammen med bevilgningene fra Kirkelig fellesråd i Oslo, Alna bydel, Ellingsrud og Furuset menighet og Oslo bispedømmeråd ble det i 2020 lagt til rette for at oppussingen av lokalene i kirken kunne starte og Forandringshuset bli etablert i løpet av 2021. «Dette ble en maksimalt god løsning med samspill mellom menigheten, KFUK-M og bydelen», sa prosten i Groruddalen til Akers Avis Groruddalen da Forandringshuset var vedtatt etablert.

Prestetjenesten ved sykehjem

2020 var et helt spesielt og annerledes år, også for ansatte og beboere ved sykehjemmene i Oslo bispedømme. Som en følge av pandemien, har det vært en rekke smitteutbrudd knyttet opp mot institusjoner i alle tre kommuner, og mange beboere ble alvorlig syke eller døde. Det medførte naturlig nok strenge smittevernrestriksjoner knyttet opp mot sykehjemmene, noe som også har påvirket prestetjenesten ved institusjonene.

Institusjoner som ikke har egen prest, betjenes i hovedsak av menighetens egen prest, diakon eller andre. Etter 12. mars har det i stor grad vært stengt for besøk på sykehjem av andre enn ansatte ved sykehjemmene. Det betyr at svært mange beboere ikke har blitt betjent av kirken i store deler av 2020, selv om en del menigheter har hatt utegudstjenester o.l. utenfor institusjonen.

Også på institusjoner som har egen prest/diakon, har arbeidsforholdene vært annerledes med til dels sterke begrensninger på hva prest/diakon kan bidra med. Det har i den forbindelse vært en særlig utfordring at de ulike institusjonene har tolket og praktisert smittevernreglene noe ulikt, særlig i første del av pandemien. Dette har vært utfordrende for sykehjemsprestene, særlig de som betjener flere sykehjem, men etter hvert har det kommet på plass felles regler, slik at arbeidssituasjonen har blitt noe enklere.

Normalt utgjør samtaler, andakter og gudstjenester en stor del av sykehjemsprestens hverdag. I 2020 har mange måtte legge om tjenesten bl.a. gjennom **digitale andakter og samtaler på telefon**. I tillegg har en skrevet **nyhetsbrev, andakter og hilsener som er trykket opp og delt ut** til beboere og pårørende. Flere sykehjemsprester melder tilbake at digitale andakter fungerer godt og når i noen grad flere beboere enn de fysiske andaktene.

I Oslo bispedømme var det ved årsskiftet 73 sykehjem fordelt på 12 i Asker, 15 i Bærum og 46 i Oslo. Helse- og omsorgsdepartementet har slått fast at «alle som er avhengig av kommunal helse- og omsorgstjeneste skal få tilrettelegging og bistand for å kunne utøve sin tro og sitt livssyn».

Asker og Bærum kommuner har gitt midler til de kirkelige fellesråd (1 stilling i Asker og 2 i Bærum) for å ivareta dette ansvaret. Oslo kommune overfører midler til bispedømmerådet som så har tilsatt sykehjemsprester i enkelte sykehjem etter en nærmere prioriteringsliste. Ved årsskiftet var det 13 sykehjem som har prest finansiert av kommunen gjennom bispedømmerådet. Da denne ordningen startet, var rammen tilstrekkelig til å finansiere 8,75 årsverk, mens overføringene i 2020 dekker ca. 6,0 årsverk. I tillegg har enkelte private sykehjem finansiert egen prest.

I rapporten «Tro det eller ei» om tros- og livssynspolitik i Oslo kommune anbefaler et utvalg nedsatt av kommunen at bevilgningene til tros- og livssynsbetjening ved sykehjem bør økes kraftig. Bispedømmerådet ga i sin høringsuttalelse støtte til dette. Bispedømmerådet mener at antall sykehjemsprester er altfor lavt og at kommunene bør øke sine bevilgninger til en tjeneste som både ivaretar beboeres og pårørendes rettigheter, men som også styrker det faglige arbeid på

sykehjemmene. Biskop og bispedømmeråd har i løpet av 2020 fulgt opp dette i samtaler med byråd for helse, eldre og innbyggertjenester i Oslo kommune, noe som fortsetter også i 2021.

Ovenfor har vi beskrevet 2020 som et annerledes år, noe som også kommer til uttrykk i tall og statistikk. I 2020 (2019-tall i parentes) hadde sykehjemsprestene ansatt av bispedømmerådet 1644 (3039) enkeltsamtaler med pasienter/beboere og 289 (313) samtaler med pårørende. I tillegg hadde prestene 132 (68) samtaler av mer sjelesørgerisk karakter med ansatte på sykehjem. Det siste tallet er en kraftig økning og viser at prestedtjenesten i 2020 var viktig for mange av de ansatte som i denne perioden har hatt svært krevende arbeidsforhold.

Det ble feiret 139 (151) gudstjenester og holdt 291 (409) andakter med til sammen 4 978 (12 137) deltakere. Prestene var også tilstede ved 132 (217) soknebud/deltagelse ved livets slutt.

Sykehjemsprestene er også en faglig ressurs på sykehjemmene, og i 2020 hadde prestene 190 (326) ulike faglige samlinger og møter med personalet på sykehjem

Sykehjemsprestene i Oslo møtes med jevne mellomrom til faglige samlinger, og biskopen har delegert til prosten i Søndre Aker prosti å ha et samlet ansvar for denne tjenesten.

Grønne menigheter og bærekraftsmålene

OBDRs resultatmål: Arbeide med FNs bærekraftsmål sammen med diakonale organisasjoner og andre aktører. Alle menigheter i Oslo bispedømme er «grønne menigheter» innen 2021.

Antall grønne menigheter i bispedømmet har økt i 2020. Det arbeides videre for å nå målet om at alle menighetene skal være grønne innen utgangen av 2021. Det arbeides aktivt med FNs bærekraftsmål.

I 2020 ble to nye menigheter grønne, tilsammen er nå 47 av 66 menigheter – tallet inkluderer sju menigheter i Døvekirken - registrert grønne. **Biskopen** sendte i oktober brev til alle menighetene og oppfordret dem til å bli grønne menigheter, bruke Bærekraftsboka og delta i TV-aksjonen. Estrid Hessellund fortsatte som seniorvolontør i 10 %, og bidrar til flere grønne menigheter, og inspirerer dem som alt er med. Ressursgruppa for Grønn kirke bidrar også i dette arbeidet, med gode innspill og planer.

Tiltak

De mest populære tiltaket blant Grønne menigheter er å markere **Skaperverkets dag** og ta opp miljøtema i andre **gudstjenester**, tett fulgt av deltakelse i **Kirkens Nødhjelps fasteaksjon** og **kildesortering** av avfall. Den årlige **Grønne Inspirasjonssamlingen** i mars med bærekraftsmålene som tema, ble avlyst pga pandemien – men gjennomføres når det blir mulig. Bærekraftsboka er presentert og delt ut på grønne samlinger i alle prostiene. Mange har tatt boka i bruk. Det er kjøpt inn **elsykkel** til alle prostekontor og til bispedømmekontoret. Erfaringer vil vise om dette er noe bispedømmet kan satse videre på for å redusere bilkjøring i tjenesten og effektivisere reisevirksomheten.

Bærekraftsmålene står sentralt og vil bli videreført i oppbyggingen av ny profil for Trefoldighetskirken. **Klosterhagen ved Ila kirke** er blitt sentrum for bevisst arbeid med økologisk dyrking. Prosten i Nordre Aker prosti melder at flere av kirkene skal få nye og bedre utearealer med mer gjennomtenkt utforming for å fronte kirkens miljøarbeid. Flere av menighetene i Bærum har tatt i bruk et opplegg, utarbeidet av Estrid Hessellund og Sindre Eide, der bærekraftsmålene kobles opp mot **kirkeårets tekster**. I februar 2021 er dette ressursmaterialet sendt ut til alle menighetene i bispedømmet. Oslo bispedømme søkte sammen med VID om utviklingsmidler for å styrke fokuset på

bærekraftsmålene i trosopplæringen. Det ble ikke bevilget midler, men en ser på mulighet for å følge dette opp i 2021.

Vurderinger og oppfølging

Mens noen prostier melder om aktivt arbeid med bærekraftsmålene også under pandemien, viser andre til at menighetene som normalt har en sterk klimabevissthet, ikke har maktet å gi dette fokus det siste året. I tiden framover blir det viktig å skape en bevissthet om at klimaspørsmål er et ansvar for stab, menighetsråd og hele menigheten, og at ansvar for dette ikke bare kan legges til diakonifeltet. Prosten i Groruddalen prosti kommer blant annet med følgende utfordring når det gjelder arbeid med «grønn teologi»:

Skal vi som trossamfunn snakke sant om livet, må vi også tørre å snakke sant om klima og miljøspørsmål. I vår tro og forvaltning av evangeliet har vi en forpliktelse til å formidle Guds kjærlighet til menneskene gjennom skaperverket. Vi har en tradisjon og et tekstmateriale vi som trossamfunn ikke har utforsket nok eller benyttet oss nok av. En grønn teologi burde vært en selvfølge og «mainstream» i kirken vår.

Prosten lanserer ideen om å se sammenhengen mellom liturgi og «en egen norsk grønn teologi» ved å etablere en klimakatedral – en kirke hvor klimaforskning og teologi sammen hadde rettet fokus på klima- og miljøspørsmål. Det ville være å ta barnas liv på alvor, mener han. Foreløpig står dette som en utfordring med tanke på framtidige eventuelle prioriteringer.

B4.2 Fellesskap i et bispedømme preget av mangfold

Resultatmål: Flere menigheter tilbyr fellesskap til nye i Norge.

Antall menigheter med tilbud ifm integreringsarbeid.

Arbeidet med dette pågår. Ikke minst vil etableringen av nettverket "Fremtiden bor hos oss" med sentrum i Groruddalen og Søndre Aker prosti kunne få stor betydning. Samarbeidet med migrantmenighetene er som alt menighetsarbeid, preget av pandemien.

Oslo er i forkant sammenlignet med landet for øvrig når det gjelder utvikling av religiøst og kulturelt mangfold. Dette får store konsekvenser for hvordan vi tenker kirke i byen, og hvordan det legges til rette for menighetsliv, dialog og sameksistens. I **Oslo kommune** er det i 2020 registrert 58 085 medlemmer i tilskuddsberettigede kristne trossamfunn utenfor Den norske kirke²⁵. 66 832 er medlemmer i en muslimsk menighet og 19 559 i et livssynssamfunn²⁶. 326 915 er medlemmer i Den norske kirke. I tillegg kommer grupperinger som ikke er registrert. Mange av disse tilhører såkalte migrantmenigheter. Migrantmenigheter kan omtales som «et internasjonalt begrep som ofte brukes for å referere til ulike religiøse trossamfunn som domineres av innvandrere og deres barn, og/eller er etablert av innvandrerne selv».²⁷ Migrantmenigheter representerer et stort mangfold – noe som også reflekterer ulike teologiske ståsteder i tillegg til ulike språk og kulturer.

I sitt hørings svar om kristne migranter høsten 2020 understreket Oslo biskop og bispedømmeråd at kristne migranter som ønsker en tilknytning til en menighet i Den norske kirke, må bli tatt imot, og at

²⁵ Tall fra SSB, oppdatert i desember 2020.

²⁶ Buddhisme: 4 211, andre: 7 496

²⁷ Jf Ronald M. Sunnes i KIFO rapporten 2019:3; *DNK-menigheters møte med kristne migranter* http://www.kifo.no/wp-content/uploads/2020/03/Migrantmen_rapport-002.pdf

Den norske kirke lokalt, regionalt og nasjonalt har et generelt diakonalt ansvar for å fremme migranters rettigheter ved å «stå på de utsattes side, motarbeide rasisme og fremmedfrykt og kjempe for rettferdighet». Høringen sammenfalt med «Black lives matters», der rasisme og utenforskap ble satt på agendaen. Oslo bispedømme så også behov for å sette dette på dagsordenen og planlegger sammen med Kirkelig dialogsentret et fagseminar om rasisme våren 2021.

Tiltak

Mange av migrantmenighetene leier lokaler i kirkene. I Groruddalen prosti gjelder dette f.eks. i fire av fem sokn. Prosten rapporterer følgende:

Som alt annet arbeid i menighetene har også samarbeidet med migrantmenighetene blitt rammet av pandemien. Migrantpresten i Groruddalen har hatt løpende kontakt med mange/samtlige migrantmenigheter vi har kontaktinformasjon på og jevnlig oppdatert dem på gjeldende smittevernregler lokalt for kirken og i samfunnet.

Mye av samarbeidet med migrantmenighetene er stort sett fellesgudstjenester med kirkekaffe en til to ganger i året. Dette har hatt noen begrensinger for gjennomføring i perioden. Unntakene er i Fossum kirke og samarbeidet med den kongolesiske menigheten om «Sammen gudstjenestene». Disse har blitt gjennomført i de perioder det har vært mulig å samle menigheten til gudstjeneste. På Romsås har Grorud menighet også et nært samarbeid med en tamilsk baptistmenighet som leier kirken og kontor. Tonsen menighet har i lang tid hatt et nært samarbeid med Lunden kloster, dette har også vært mulig å gjennomføre gjennom året 2020. Ellingsrud og Furuset menighet har et samarbeid med den tamilske menigheten i Furuset kirke og Levendevann menighet (vietnamesisk) i Ellingsrud kirke. Selv under pandemien klarte de å ha en felles pinsemarkering sammen. Den tamilske menigheten var også med under 40 årsjubileet for Furuset kirke, herunder også jubileumsgudstjenesten.

Migrantprest Desalegn Ayana og sokneprest Elin Lunde er i 'Nettverk for Kristne i Groruddalen'. Her deltar også noen av lederne i noen i migrantmenighetene. I perioden har møtene var digitale. Dette nettverket er en fin plattform der en får snakket om samarbeid og felleskap mellom de ulike menighetene.

Det satses ulikt i prostiene på kontakt og praktisk samarbeid med migrantmenigheter. Blant annet har noen menigheter i Søndre Nordstrand, som Klemetsrud og Mortensrud menighet, hatt felleskirkelige gudstjenester med ulike migrantmenigheter.

Den årlige pinsefestivalen ble planlagt for fysisk møte på St. Hanshaugen, men på grunn av pandemien ble arrangementet gjennomført digitalt fra Mortensrud kirke – i avgrenset form – sammen med Norges kristne råd, kirkesamfunn og migrantmenigheter. Dette gjorde det mulig å strøømme Pinsefestivalen 2020 nasjonalt.

Vurdering og videre oppfølging

I 10 år har Groruddalen prosti hatt 100 % presteressurser (50+50) øremerket migrantmenighetsarbeidet, og gjennom dette forsøkt å etablere et samarbeid med migrantmenighetene. Erfaringen er at engasjement og interesse i hovedsak har ligget hos Den norske kirke. I fortsettelsen ønsker en å fortsette samarbeidet med det økumeniske fellesskapet på en løser basis. Det vil fortsatt være 50 % migrantprest i prostiet som vil videreutvikle prostiets forståelse og oppfatning av dette feltet, men fokus vil ligge på hvordan Den norske kirkes menigheter i større grad kan omfavne mangfoldet i alle lokalmiljøer, og hvordan utfordre folk til frivillighet.

Biskopen har som mål for 2021 å samle ledere for migrantmenighetene til samtale – i 2020 skjedde det i regi av misjonsUKA. Dette er et etterspurt møtested som det er planer om å videreføre. Årsplanen for 2021 signaliserer planer om å utvikle et mer systematisk økumenisk samarbeid, blant annet ved å arbeide for opprettelse av Oslo Kristne Råd.

Fremtiden bor hos oss

Fremtiden bor hos oss (FBHO) ble startet som et pilotprosjekt i 2019 etter initiativ fra biskop Kari Veiteberg og etter modell fra Sverige. Oppstartsamlingen for FBHO i Norge ble avholdt oktober 2020. Det ble nedsatt et interimsstyre som sitter frem til første generalforsamling som skal etablere nettverket formelt og velge et nytt styre. Leder for arbeidet i Norge er prest i Grorud; Anne Berit Evang. Nettverket består av menigheter i Den norske kirke, som vil videreutvikle sin identitet som lokalkirke i møte med en flerkulturell og flerreligiøs kontekst. FBHO ønsker å omfavne, synliggjøre og inkludere det nye norske mangfoldet for slik å bidra til en nyskapende kirke. Nettverket vil legge til rette for gode møter, møteplasser og samhandling med et mangfoldig lokalmiljø. En samhandling som bygges nedenfra. FBHO ønsker at flere menigheter vil melde seg inn i nettverket og på den måten være med å videreutvikle dette arbeidet.

Samarbeid menighet og misjon (SMM)

48 av 59 menigheter i Oslo bispedømme har en eller flere misjonsavtaler med en misjonsorganisasjon. NMS har 24 avtaler²⁸, Normisjon 14, Misjonsalliansen 10, Stefanusalliansen fem, Areopagos fire, Himalpartner to og Den norske Israelmisjon en, totalt 60 misjonsavtaler med en SMM-organisasjon – i tillegg kommer to avtaler med Norsk Luthersk Misjonssamband. 15 menigheter har vennskapsavtale med en eller flere menigheter i et annet land. 11 menigheter har både misjonsavtale og vennskapsavtale. 10 menigheter er uten avtale.

Arbeidsformer og tiltak

Oslo bispedømme inviterer årlig til **misjonsUKA** i månedsskiftet januar/februar. Da legger en til rette for samtaler og faglige foredrag på ulike arenaer i bispedømmet. I 2020 var NMS samarbeidsorganisasjon med inviterte gjester fra Madagaskar og Kamerun. Temaet var *Kraften i ressursene vi har* med utgangspunkt i Use Your Talents-tankegangen, der fokus er på mulighetene og ressursene som finnes. Tankegangen har vokst fram på Madagaskar og spredt seg til det afrikanske og asiatiske kontinent. NMS har brakt denne måten å tenke på videre til Norge – og til Oslo bispedømme. MisjonsUKA videreføres som et tjenlig konsept for å fremme samtalene om misjon i en ny tid.

Flere menigheter i Oslo bispedømme deltok i solidaritets-og innsamlingsaksjonen «Sammen som kirke i hele verden» fra pinse til St. Hans med økonomisk støtte til søsterkirker som er hardt rammet av covid-19-pandemien. Aksjonen gjentas i 2021. Da Trosopplæringskonferansen måtte gjennomføres digitalt, ble det ikke aktuelt å delta med stand.

²⁸ I tillegg kommer de sju menighetene i Døveprostiet som har avtaler med NMS.

Vurderinger og veien videre

2020 ble preget av samtaler på ulike nivå rundt VIDs evalueringsrapport av SMM-samarbeidet. Oslo bispedømme har fortsatt ønske om å finansiere stillingsressurser til feltet, og det er et ønske om å opprettholde SMM-utvalget som et tjenlig møtepunkt og samarbeidsorgan i bispedømmet.

Oslo bispedømmeråd har som målsetting i 2021 å øke bevisstheten om globalt kirkeliv, blant annet gjennom samarbeidstiltak knyttet til misjon og vennskapsmenigheter. Blant annet ønsker bispedømmerådet å videreføre og fornye bispedømmets samarbeidsavtale med South Eastern Diocese i den sørafrikanske lutherske kirken (ELCSA) og styrke samarbeidet med Den evangelisk lutherske kirken i Jordan og Det Hellige Land (ELCJHL).

B4.3 Religionsdialog

Resultatmål: Arbeid med religionsdialog styrkes.

Nøkkelindikator: Antall fora for religionsdialog.

Det foregår et godt arbeid med religionsdialog på ulike plan i bispedømmet. Det meldes om 13-16 fora for religionsdialog i prostiene. Ikke minst Kirkelig dialogsentral Oslo har også i 2020 bidradd til økt kompetanse og god faglighet blant kirkelig ansatte. I 2020 har det naturlig nok generelt vært mindre aktivitet, også i dialogarbeidet, men flere av gruppene har holdt kontakt gjennom året.

I det store religiøse og livssynsmessige mangfoldet er det viktig å skape et godt klima for forståelse og god sameksistens. Det er ulikt fokus på religionsdialog mellom øst og vest i bispedømmet, minst i Vestre Aker prosti og mest i Groruddalen, Søndre Aker og Nordre Aker. Dette avspeiler et stykke på vei den lokale situasjonen. Groruddalen prosti har to prester som hver har 50 % av sin stilling knyttet til religionsdialog. I samarbeidsområdet Gamle Oslo er det tilsatt 50 % **dialogprest** som bidrar til å skape nettverk med andre religiøse ledere. **Samarbeidsforum for tros- og livssynssamfunn i Groruddalen** (i regi av politiet) møtes normalt to ganger i semesteret. Flere menigheter der har egne fora for kvinner. Generelt fungerer arbeidet med religionsdialog godt i menighetene i prostiet – preget av høy faglighet i presteskaper. Menighetene i Søndre Nordstrand har god kontakt med representanter for andre trossamfunn og moskeer – noe som også kommer til uttrykk i krisesituasjoner. I Nordre Aker prosti er flere av menighetene engasjert i ulike former for dialogisk aktivitet. Bl.a. har Torshov og Lilleborg menighet drevet livssynsdialog under tittelen «Like Forskjellige». Prostiene er engasjert i mellom 13 og 16 ulike fora som har religionsdialog som siktemål. For seks år siden ble **Bærum tros- og livssynsforum** opprettet. Asker kommune opprettet i 2020 **Forum for religionsdialog**, der kirken er representert. I flere prosti er det jevnlig kontakt mellom prestene og andre religiøse ledere. **Biskopen** besøker religiøse ledere og deres gudshus på visitasene, der det er naturlig. Hun har ellers god kontakt med ulike religiøse ledere i bispedømmet. Et resultat av godt dialogarbeid kom til uttrykk da en gruppe muslimer samlet seg utenfor Grorud kirke Allehelgensdag under parolen «Trygg i bønn». I forbindelse med utbyggingen av Hovinbyen er kirken aktiv i arbeidet med planer for et flerreligiøst hus eller møtested.

Kirkelig dialogsenter Oslo

Kirkelig dialogsenter Oslo²⁹ (KDO) er et sentralt ressurs- og kompetansesenter og et viktig redskap for Oslo bispedømmes arbeid med religionsdialog og religionsmøte. KDO har i tillegg et nasjonalt koordineringsansvar for kirkelige dialogsentre i flere byer, og samarbeider med Mellomkirkelig råd for å få etablert flere, bl.a. i Tromsø.

På tross av redusert bemanningskapasitet og omstillinger i koronasituasjonen er mange prosjekter gjennomført i løpet av 2020. "Dialogisk menighetskurs" som bidrar til at menighetene får hjelp til kartlegging av tros- og livssynsmangfoldet i sin menighet og til økt dialogisk aktivitet og kompetanse i menighetene, ble avsluttet i juni. I 2020 ble et erfaringsbasert samtaleopplegg som tar opp ulike tema knyttet til religionsmøte i kirkelig arbeid, gjennomført med en gruppe ansatte i Nordre Aker og Groruddalen prostier. Ressursheftet *Når mennesker møter kirken* ble ferdigstilt og lansert digitalt i desember 2020. To filmer som viser glimt fra dialogiske aktiviteter i menigheter og samtale med andre tros- og livssynssamfunn i Oslo, ble ferdigstilt i 2020. Utover dette har KDO bl.a. bidradd på Ungdommens kirkemøte og i møter med norsk og nordisk nettverk.

Dialogpilotene³⁰ har i samarbeid med Teologisk Fakultet startet opp og gjennomført fire studiekull i løpet av de fire siste studieårene. Hittil har totalt 45 studenter blitt uteksaminert med 20 studiepoeng fra Universitetet i Oslo. Disse studenter, jobber eller er aktive frivillige i ulike sektorer. Det var rekordstor søkning til studieåret 2020/21 med opptak av 26 studenter. På slutten av 2020 tildelte Samarbeidsrådet for tros- og livssynsamfunn (STL) Dialogpilotene årets dialogpris.

Vurderinger og oppfølging

Gjennom arbeidet til KDO kan ansatte og frivillige i menighetene få nødvendig kompetanse til å jobbe med dialog i sine lokale sammenhenger. Kurs, veiledning, menighetsbesøk, arrangementer og ressursmaterieell gir rom for refleksjon, læring og erfaringsdeling, noe som er viktig i dialogisk menighetsarbeid. Det er derfor avgjørende for dette arbeidet at det finnes **regionale ressursentra** som kan bidra til at fokuset holdes oppe, og som kan bistå ansatte og frivillige i å ha fokus på dialog i lokalmenigheten – både gjennom kompetanseheving og ved å kunne sette av tid til å bidra i lokale prosjekter og arrangementer. KDO vil være et viktig redskap for Oslo bispedømme også i 2021.

Det er i kirken som i samfunnet for øvrig behov for å ta tak i problemstillinger knyttet til mikroagresjon³¹ og rasisme både internt og strukturelt. Oslo bispedømme vil derfor bidra til en fagsamling om dette temaet sammen med KDO. I tiden framover vil KDO følge opp satsningen på "Fremtiden bor hos oss". Det er bevilget midler fra Oslo kommune til å gjennomføre kurset "Alt du lur på om islam, men ikke har kunnet spørre om" som starter opp digitalt februar 2021. Barne- og familiedepartementet har gitt støtte til to nye prosjekter: "Lederkurs for ungdom", i samarbeid med Muslimsk Dialognettverk og til å videreutvikle dialogisk menighetskurset i digital form som webinar

²⁹ Oslo bispedømmeråd står som eier av Kirkelig dialogsenter Oslo sammen med Areopagos.

³⁰ Dialogpilotene er et samarbeidstiltak mellom Humanetisk Forbund, tre muslimske menigheter og Den norske kirke ved Kirkelig dialogsenter Oslo.

³¹ Mikroagresjon: Uttalelse eller handling som indirekte, nonchalant, vagt og utilsiktet oppfattes som nedvurdering av person eller gruppe. Ofte – men ikke alltid – gjelder uttalelsen eller handlingen personens eller gruppens opphav, seksualitet, kultur, klasse eller religion (Wikipedia).

og nettressurs. Kirkerådet bevilget midler til fire digitale konfirmanntimer basert på ressursheftet "Sier vi".

Det er et mål for Oslo bispedømme å bidra til at alle prosti deltar i samarbeidsfora mellom religiøse ledere i kommunen/bydelen. Videre vil en styrke og utvikle samarbeidet med andre tros- og livssynssamfunn og arbeide for samordning overfor kommunale myndigheter.

Det gis støtte til pilotkurset "**Tro på stedet! Solidarisk religion i mangfoldige lokalmiljøer**" som utvikles av ansatte i Groruddalen prosti og Teologisk fakultet – for å øke den faglige kompetansen i tråd med bispedømmets satsinger i flerkulturelle lokalmiljø. KDO deltar i referansegruppa. Oslo bispedømme vil være representert i et nyoppstartet STL Oslo.

B4.4 Digitalt nærvær

Resultatmål: Kirkens digitale nærvær øker.

Nøkkelindikator: Antall SoMe-kanaler. Antall følgere pr kanal og poster pr uke pr kanal.

Pandemien har bidradd til betydelig økning i digitalt nærvær.

Bispedømmet har to Facebook-kanaler som er i vår regi. Facebooksiden til biskopen har 7 656 følgere. Den norske kirke, Oslo, som er en side Kirkelig fellesråd i Oslo og bispedømmerådet er sammen om, har 958 følgere.

Siden til biskopen administreres i stor grad av biskopen selv. Kommunikasjonsrådgiver følger med på kommentarfeltene og inviterer følgere inn. Det legges ut postinger med litt ujevne mellomrom, men det er daglig nye postinger. Noen dager flere.

På siden Den norske kirke, Oslo, legges det ut postinger flere ganger i uken. Dette er også en kanal som benyttes for å synliggjøre ledige stillinger.

Det totale antall følgere på Facebook for bispedømmerådet, fellesrådene og menighetsrådene samlet, var 35 431 i 2020 mot 28 005 i 2019. Endringen gjennom året var på 27 %.

Vurderinger og oppfølging

Prostene gir tydelige rapporter om behovet for økt digital kompetanse i staver og menigheter. Det etterlyses også muligheter til innkjøp av digitalt utstyr, det være seg til strømming, filming eller annet. Begge disse ønskene svares det på gjennom tilskudd til innkjøp av strømeutstyr og kursingen i regi av mediegruppen. Denne kursingen intensiveres i 2021.

Kursingen går ikke bare på digitale verktøy, men også på generelt kommunikasjonsarbeid. Før nedstengningen ble det også gjennomført et kurs om sosiale medier i Bøler kirke med eksterne bidragsytere. Pandemien har satt en foreløpig stopper for kursene, men dette vil bli tatt opp igjen så snart som mulig.

Det digitale er kommet for alvor inn i virksomheten i 2020. Framover blir det viktig å finne hvordan det digitale kan supplere de fysiske aktivitetene. Hvordan kan det utfylle, og hvordan kan vi best benytte disse verktøyene og flatene som vi har begynt å bruke? Digitale flater treffer gjerne andre grupper enn dem vi treffer fysisk. Så dette er en mulighet for kirken til å nå nye grupper.

B4.5 Synlighet i det offentlige rom

Resultatmål: Kirken er synlig på flere arenaer i det offentlige rom.

Nøkkellindikator: Antall artiklertreff på 'Dnk' i radio, TV, print, nettaviser. Antall frokostseminarer/annet.

Målet om økt synlighet i det offentlige rom er under god utvikling, men mer satsing gjenstår.

I 2020 gav søkeordet *Oslo bispedømme* treff på 1 659 artikler i medieovervåkingsverktøyet opoint. 57 % av dette er artikler på nettsider, 36 % er trykte publikasjoner som aviser og blader. 7 % er fra sosiale medier. Vårt Land, Facebook og Akers avis Groruddalen er de som har flest treff på *Oslo bispedømme*.

Fortsatt er interessen for spesielt biskopen stor blant pressen. Mange henvendelser kommer direkte fra pressen selv. Andre fremstøt gjøres gjennom innsalg. På den måten får man en plattform hvor bredden i bispedømmets arbeid kan nevnes og belyses.

B4.6 Samarbeid skole-kirke /barnehage-kirke

Resultatmål: Samarbeidet kirke/skole styrkes.

Nøkkellindikator: Antall barnehage- og skolegudstjenester.

I de fleste prostiene har det vært god kontakt med barnehager og skoler i tråd med godt og stabilt samarbeid over mange år. Pandemien har bidradd til få gjennomførte barnehage- og skolegudstjenester, men besøk i kirkene har holdt seg forholdsvis stabilt. Det gjelder ikke minst i områder med lav medlemsprosent i Den norske kirke.

Barnehage- og skolegudstjenester

Årstall	Gudstjeneste for barnehagebarn	Deltakere av barnehagebarn	Gudstjeneste skoleelever	Deltakere på skolegudstjeneste
2020	60	1 481	68	2 191
2019	176	13 673	239	65 483
2018	170	14 294	248	70 115

I 2020 har det vært gjennomført 60 gudstjenester for **barnehagebarn** med 1 481 deltakere. Det betyr at det ble holdt 34 % av antall gudstjenester i 2019 med 11 % av deltakerantallet. Det ble gjennomført 68 **skolegudstjenester**, dvs 28 % av antallet i 2019, med 2 191 deltakere som er 3 % av deltakerne i 2019. Dersom en ser antall gudstjenester opp mot antall deltakere, viser det en reduksjon på ca. 60 per barnehagegudstjeneste og hele 150 per skolegudstjeneste.

De fleste **barnehagegudstjenestene** er ifølge statistikken gjennomført i Groruddalen og Søndre Aker prosti med henholdsvis 29 og 20 gudstjenester, 3-4 barnehagegudstjenester er gjennomført i hvert av de andre prostiene – med unntak av Nordre Aker. **Skolegudstjenester** er bare registrert i Søndre Aker (62) og Groruddalen (6). Disse prostiene ligger på topp også i 2019 og 2018. For skolegudstjenester ligger også Vestre Aker og Bærum inne med høyt antall i 2019 og 2018.

Besøk av barnehager og skoleklasser i kirken, og besøk av kirkelig ansatte til barnehager og skoleklasser fordelt på prosti

PROSTI	2020 Antall besøk fra barnehage i kirke	2019 Antall besøk fra barnehage i kirke	2020 Antall besøk skole i kirke	2019 Antall besøk skole i kirke	2020 Antall besøk av kirkelig ansatt i barnehage	2019 Antall besøk av kirkelig ansatt i barnehage	2020 Antall besøk av kirkelig ansatt i skole	2019 Antall besøk av kirkelig ansatt i skole
OSLO DOMPROSTI	25	94	43	34	4	35	3	11
SØNDRE AKER	31	64	71	37	3	13	2	9
GRORUDDALEN	26	8	11	6	7	19	10	17
NORDRE AKER	18	22	12	28	0	2	0	6
VESTRE AKER	56	94	27	63	26	25	4	18
BÆRUM	56	51	32	64	14	28	3	22
ASKER	41	20	8	12	43	46	1	3
TOTALT	253	353	204	244	97	168	23	86

I 2020 har **besøk** av og til skoler og barnehager blitt redusert grunnet koronapandemien. Menigheter i flere prosti rapporterer om liten forskjell mellom 2019 og 2020 når det gjelder besøk i kirken av **barnehager**. Noen prosti, som Groruddalen, Bærum og Asker melder om flere besøk i 2020. Domprostiet, Søndre Aker og Groruddalen melder om flere besøk fra **skoler** i 2020. Når det gjelder besøk av kirkelige ansatte på skole og i barnehage, er tallet vesentlig lavere. Vi regner med at den generelle nedgangen er begrunnet i smittehensyn når det gjelder besøk utenfra inn på skolen.

Tiltak og vurderinger

Det fleste barnehage – og skolegudstjenestene legges til tiden før påske og før jul. I 2020 var dette perioder med helt eller delvis nedstenging og med antallsbegrensning for gudstjenester i kirkene. Det er likevel gledelig å se at noen menigheter har gjennomført samarbeid både med barnehager og skoler. Noen av disse gudstjenestene har vært gjennomført på alternativ måte, for eksempel strømmet for enkeltklasser eller ute på skolen.

Det er gledelig å se at antall besøk i kirken fra barnehager og skoleklasser ikke er redusert i så stor grad som for skole- og barnehagegudstjenestene. Med tanke på det reduserte antallet gudstjenester er det fint å merke seg at mange elever og barnehagebarn likevel har hatt anledning til å oppleve kirkerommet. Vi antar at de menighetene som har menighetsbarnehage i større grad enn de andre har klart å opprettholde møtepunktene. Dette er trolig også en av grunnene til at besøk fra og til barnehage er større enn fra og til skole.

Prostene melder om generelt godt samarbeid med skolene. Prosten i Groruddalen rapporterer at samtlige menigheter har hatt et utstrakt samarbeid med skolene i sine lokalmiljø, og at det ble planlagt skolegudstjenester i alle menighetene hvis det skulle bli mulig i 2020. Furuset skole takket ja til uteopplegg for alle trinn. Det har dessuten vært klassebesøk i kirken som del av uteskole. Høybråten, Fossum og Stovner menighet arrangerte skolegudstjeneste i skolegården. Prosten i Søndre Aker melder at mange menigheter arrangerte godt besøkte utendørs julevandring ved/rundt kirken for barnehager og skoler. I Nordstrand menighet ble det rigget til en *kirkegate* med stall, der juleevangeliet ble lest digitalt kontinuerlig. Det var installasjoner og QR-koder med små

filmer, oppgaver og plakater. Ca. 300 barnehagebarn var innom, og fra tre av fire skoler kom det minst 40 klasser. Tilbakemeldingen var overveldende positiv.

I Domprostiet rapporterer Trefoldighet, St. Hanshaugen og Vålerenga om styrket kontakt med skoleledelse grunnet både pandemi og strategi. I Vålerenga ble det gjennomført besøk fra alle niendeklassen på Jordal skole med temaet "Abrahams barn" og "spør presten" – det siste også for alle på sjetten trinn fra Vålerenga skole. Mange menigheter samarbeider med skolene i tråd med ny læreplan. "På ulike steder er det etablert tradisjoner for julevandring, påskebesøk og pinsefest, som er begreper vi finner i ny læreplan", skriver prosten i Asker. "Den generelle erfaringen er at samarbeidet fungerer godt, at undervisningsansatte i kirken har tatt i bruk ny læreplan i møtet med skolene, og at menighetene generelt nyter høy tillit blant lærere og skoleledere". Han melder for øvrig at noen skoler spilte inn digitale julegudstjenester med prester og kantorer, som ble avspilt siste skoledag på skolen. Og soknepresten i Eiksmarka underviser, i tråd med ny læreplan, om sentrale tradisjoner i andre religioner. For øvrig melder noen prostier om at skole-kirke-samarbeidet har lidd under pandemien, det gjelder i Vestre og Nordre Aker.

På tross av mange gode signaler har en del ansatte uttrykt bekymring for at et år uten skolegudstjenester og færre samarbeidsmuligheter med skole og barnehage kan gjøre det utfordrende for kommende år.

Oppfølging

I 2020 kom det ny læreplan der det legges opp til større grad av utforskning og det å kunne ta den annens perspektiv. Den overordnede delen legger fortsatt opp til at skolegudstjenester skal være en del av skolens virksomhet. I innføring av ny læreplan er menighetene oppfordret til å ta kontakt med skoler og barnehager for å se på muligheten for å videreutvikle og finne nye måter å samarbeide på, samt opprettholde gode planer for skole- og barnehagegudstjenester. Fagdager om dette våren 2020 ble erstattet med webinar. Fysisk samling om temaet er utsatt til 2021. Bispedømmet har som mål å legge til rette for at undervisningsansatte i menighetene kan bli godt kjent med den nye læreplanen for bedre å kunne videreutvikle skole-kirke-samarbeidet og se sammenhengen med innholdet i trosopplæringsplanene.

B5 Rekruttering og frivillighet/Inspirere flere til å delta i kirkelig arbeid

B5.1 Rekruttering til vigslede stillinger

Resultatmål: Rekrutteringen til vigslede stillinger styrkes.

Nøkkellindikator: Antall vigslinger.

Måloppnåelse: Rekrutteringen til vigslede stillinger er god.

Vigslinger

I 2020 ble sju ordinert til prestetjeneste, seks ble vigslert til diakon, én vigslert til kateket og én til kantor.

Vigslinger				
ekskl døve	2020	2019	2018	2017
Prester	7	5	6	8
Andre	8	3	7	5

Søkertilfang

Oslo bispedømme har i 2020 mottatt 115 søknader til 18 utlyste stillinger. Dette gir i snitt 6,4 søknader pr stilling. Én stilling ble utlyst mer enn én gang. I 2020 var det imidlertid stor variasjon i antall søknader per stilling og gjennom året.

B5.2 Frivillig tjeneste i kirken

Resultatmål: Flere engasjeres i frivillig tjeneste i kirken.

Nøkkelindikator: Antall frivillige.

Normalt er det mange frivillige i Oslo bispedømme. I 2020 har antall registrerte frivillige sunket. Vi tolker dette som en konsekvens av nedstengning av aktiviteter og restriksjoner når det gjelder fysiske møtepunkter.

Det totale antall registrerte frivillige medarbeidere har sunket med 12 %-poeng fra 2019 til 2020 – fra hhv 8290 til 7293. Den prosentvise nedgangen er størst i barnarbeidet med 39 %-poeng. Men trenden er den samme i gudstjenestearbeid, ungdomsarbeid og diakonalt arbeid. Dette speiler situasjonen med nedstengning og restriksjoner av aktiviteter store deler av året. Flere tiltak har imidlertid vært avhengig av frivillig innsats, ikke minst knyttet til åpne kirker og smittevern.

Frivillighet har hatt fokus i mange prostier og har vært en aktuell sak i media. Å rekruttere, organisere og følge opp frivillige innebærer både kunnskap og ressurser. Erfaringen viser at det er viktig med tydelig ledelse og ansvar for oppfølging av frivillige. Flere av prostene påpeker betydningen av lokal frivillighetskoordinator – enten som egne stillinger eller innbakt som del av stilling, og flere rapporterer om at det er lettere å rekruttere frivillige til Åpen kirke enn til mange andre oppgaver. Andre melder imidlertid at nettopp Åpen kirke er begrenset av for få frivillige. Frivillighet henger nøye sammen med fellesskap. Det er behov for frivillige, men det er like mye behov for åpne og gode fellesskap som åpner nye veier for menneskers engasjement.

Mange menigheter er aktive i det lokalt frivillighetsarbeid, og noen drifter frivillighetssentral. I Asker prosti deltar kirken aktivt i kommunens frivillighetsutvalg og anerkjennes med sine nærmere tusen registrerte frivillige som en betydelig bidragsyter. Prosten i Søndre Aker har registrert at bydelene har tatt kontakt med de ulike menighetene i løpet av pandemien og utfordret dem til ulike typer diakonalt arbeid (ringetjeneste, samling for enslige med mer), noe som viser at bydelene ser på kirkens frivillige innsats som viktig.

Oslo bispedømme har hatt **frivillighet som satsingsområde** siden 2018 og også i 2020. Fag- og samtaleheftet *Fokus: Frivillighet* (IKO-Forlaget) har vært utgangspunkt for to samlinger, der boken ble introdusert og temaet satt på dagsorden. Boka ble delt ut til menigheter som ressursmaterieell for samtale og samhandling i stab og menighetsråd. På grunn av pandemien ble imidlertid de første fagsamlingene om frivillighet utsatt og høstens fagsamlinger hadde færre påmeldte.

Vurdering og oppfølging

For å styrke kompetansen knyttet til frivillighet utlyste Oslo bispedømmerådet høsten 2020 utdanningsstipend til ansatte som ønsket å delta på nettbasert undervisning ved VID om **frivillighetsledelse**. 16 ansatte fra begge arbeidsgiverlinjer deltar fra januar 2021 med avsluttende eksamen i mai. Det er en målsetting at dette følges opp, og kunnskapen deles innad i prostiene og med kollegaer. Ut fra tanken om at frivillighet er viktig for menigheten i seg selv i identitetsbygging og eierskap, vil bispedømmet støtte opp om bruken av *Fokus: frivillighet* i stabene og markedsføre ressursene som ligger i "verktøykassen" fra bispedømmets frivillighetssatsing. Videre er det en målsetting å oppmuntre menigheter til å knytte kontakter med lokale aktører fram mot det nasjonale frivillighetsåret i 2022.

B5.3 Trivsel i jobben

Resultatmål: Kirkelige medarbeidere trives i jobben.

Nøkkellindikator: Medarbeiderundersøkelser/ sykefravær.

Målet om at medarbeidere i kirken trives i jobben, er nådd.

Se kapittel 4

B5.4 Tilbud for unge i menighetene styrkes

Resultatmål: Tilbud for unge i menighetene styrkes.

Nøkkellindikator: Antall deltakere på tilbud for 13-17 år/18-30 år.

Mange av menighetenes tilbud til unge er i løpet av året digitalisert etter avlyst. Bispedømmets forskjellige tilbud til unge voksne er også i stor grad påvirket av pandemien, men så langt mulig opprettholdt fysisk. MER i Ila har arbeidet godt med utvikling av konseptet.

Lokalt ungdomsarbeid

I koronaåret har en god del av det kontinuerlige arbeidet vært helt eller delvis avlyst. Dette fremgår også av prostienes rapporter. Ungdommene oppgir vanligvis at menighetens ungdomsarbeid er et sted der de kan slappe av og kutte ut de daglige prestasjonskravene. Det er ofte slik at en del av dem som er med i kirkens ungdomsarbeid, ikke har mange andre fritidsarenaer. Særlig for disse er det utfordrende at en del uformelle treffpunkt ble redusert i 2020. Menighetene har vært kreative og dyktige, og funnet gode alternativ til ordinære samlinger. På forsommeren og i høst kunne flere tiltak arrangeres utendørs. En del menigheter melder likevel at det å ha rene digitale erstatninger ikke er et fullgodt alternativ. Spesielt da mye av skolehverdagen også har foregått på skjerm. I de aller fleste menighetene er det kontinuerlige ungdomsarbeidet den viktigste arenaen for relasjonsbygging og rekruttering, for de ansatte og frivillige ledere.

Fremdeles er konfirmantarbeidet og påfølgende ledertrening en bærebjelke i mye av ungdomsarbeidet lokalt. Det er derfor viktig å arbeide med rekruttering til konfirmasjon. Siden det i 2020 ikke ble gjennomført ordinære fysiske konfirmasjonsleirer, opplever en del menigheter utfordringer knyttet til oppslutning på lederkurs. Noen prostier melder også at det har vært et oppsving for noe av det kontinuerlige arbeidet, som «Speidern» i Østenstad menighet.

De kristne barne- og ungdomsorganisasjonene er viktige samarbeidspartnere i menighetenes arbeid for barn og unge. Oslo bispedømme har dessverre ikke fått gjennomført Nettverkssamling for de kristne barne- og ungdomsorganisasjonene i 2020. Den skal igangsettes i 2021.

Ungdomstinget

Ungdomstinget i bispedømmet er en viktig del av ungdomsdemokratiet i kirken. Det ble avholdt 8.-10. februar med 29 delegater, samt frivillige og stab. Det var tre saker oppe:

- "Helt ærlig gutta, hvordan går det?" – likestilling i 2020
- «Hvordan snakker vi om og til hverandre?» – om debattklima
- «Alle andre gjør det jo!» - ungdom og rus

Tema for inspirasjonsforedraget lørdag var «Hersketeknikker», som også fungerte godt inn til saken om debattklima. Det ble valgt inn tre faste medlemmer for to år og to varamedlemmer for ett år. Det arbeides stadig med å engasjere ungdommer og ledere til å delta på Ungdomstinget, slik at ungdom får anledning til å se betydningen av å ta ansvar og påvirke utviklingen i den kirken de er en del av. I løpet av 2020 har Oslo bispedømmekontor ferdigutviklet et opplegg sammen med Teologisk fakultet som vi sammen fikk støtte til på rekrutteringsmidlene fra Kirkerådet i 2019. Dette vil rulleres ut i 2021, så fort det lar seg gjøre under gjeldende smittevernregler.

MER i Ila

Fra januar 2020 ble samarbeidsavtalen mellom Oslo bispedømmeråd, Kirkelig fellesråd i Oslo, KFUK-KFUM Norge og Sagene og Iladalen menighet iverksatt. Staben består nå av prest (100 %), musikalsk leder (50 %) og daglig leder (50 %). I løpet av første halvdel av 2020 gjennomførte KFUK-KFUM en behovskartlegging blant unge voksne i Oslo. Denne viste at mange unge voksne opplever at de ofte er utenfor fellesskap og det er få åpne og tilgjengelige møtesteder i Oslo med lav terskel når det gjelder kostnader og forhåndskjennskap, og høy takhøyde i form av godt innhold, inkludering og rom for medvirkning. Nesten hver fjerde student opplever ensomhet og mangel på noen å være sammen med. Unge voksne ønsker steder hvor de kan delta, finne fellesskap og oppleve et godt og relevant innhold. Det er behov for inkluderende fellesskap, hvor man kan få veiledning, og hvor man kan skape noe sammen, med en tilgjengelig støttestruktur i form av en dedikert arrangør som legger praktisk til rette og gir nødvendig veiledning og opplæring. Som oppfølging av kartleggingen ble det besluttet at **fellesskapsbygging skulle gjennomsyre alle arrangementer.**

Staben beskriver det å skulle utvikle en kirkeprofil midt i en pandemi som både utfordrende og lærerikt. De melder følgende:

I påsken og advent delte vi både gudstjeneste, salmeandakter og adventskalender. Vi har også laget miniandakter og fastekalender på Instagram og hatt kirkekaffe, lunsj og torsdagskaffepause på Zoom. 1. september startet vi med åpen lesesal hver tirsdag mellom 09.00 og 16.00. Kl 12 serverte vi gratis lunsj, og vi hadde en time der man kunne prate med folk.

Naturligvis har det vært svært få ordinære gudstjenester, konserter og filmklubber, men de få gangene det har vært mulig å gjennomføre har det kommet godt med folk og opplevdes som et viktig møtested.

På tross av nedstengning og avlysninger har til sammen 1172 brukere vært innom MER i Ila. Det har vært stort engasjement på de digitale flatene med aktiv bruk av Instagram og Facebook, blant annet for publisering av gudstjenester (1415 seere i snitt på Facebook og 170 i snitt på Instagram).

Lokaler og utstyr har fått nødvendig **oppgradering** i 2020. På tampen av året er det satt av midler til oppussing av kirkerommet og menighets salen sammen med ytterligere nødvendige investeringer. Det ligger til rette for – sammen med frivillige – å utvikle Ila kirke til et trygt, spennende og åpent sted for Oslos unge voksne.

Ventil

Ventil er et **samtale- og sjelesorgtilbud** for unge voksne. Sjelesørgerne er prester og diakoner som har base i byens kirker, og samtalene foregår på kontoret til den enkelte sjelesørgeren. Siden 2017 har Ventil tilhørt og blitt drevet av Institutt for Sjelesorg ved Modum Bad. I 2019 overtok Oslo bispedømme tilbudet som fikk base i MER i Ila. 2020 har vært et annerledes år også for Ventil. Mange har måttet flytte samtalene utendørs eller over på digitale flater. Sjelesørgerne har tilpasset seg situasjonen og gjennomført samtalene i trygge omgivelser. Gjennom året er det tatt imot 57 konfidenter og gjennomført 200 sjelesorgsamtaler. Alderen varierer fra 20-30 år, og det er flere kvinner enn menn som benytter seg av tilbudet. De fleste oppgir at de har funnet frem til Ventil gjennom nettsøk, og ganske mange oppgir at de har blitt tipset om Ventil av familie eller venner.

Det er for tiden åtte prester og tre diakoner knyttet til Ventil som sjelesørgere, og det er ønske om og behov for å rekruttere inn flere.

Studentprestetjenesten

Det er ca. 70 000 studenter i Oslo, og de utgjør om lag 10 % av Oslos befolkning. Ifølge Samskipnadens kartlegging bor flest i Oslo sentrum, nær trikkelinjer og bussruter og mange nær studiestedet sitt, der de oppholder seg store deler av uken.

Ved tre av Oslos største læresteder er det studentprester i fulle stillinger lønnet av Den norske kirke: to ved Universitetet i Oslo, en på OsloMet Storbyuniversitet og en på Handelshøyskolen BI. På beredskap ved studentdødsfall er de ved ledende studentprest også en ressurs for andre læresteder. Når det er kapasitet, tar alle studentprestene imot studenter og unge voksne til samtale fra hele byen.

Studentprestenes mandat og identitet er knyttet både til lærestedene og til kirken. De bidrar til gode læringsmiljø og til studentvelferden og representerer tro- og livssyn på campus. Det betyr at identitet, lojalitet og tilhørighet er knyttet både til lærestedet og til kirken. Det er en ressurs for begge «eiere» ved at prestene har et eget handlingsrom og kan samarbeide med flere uavhengig av institusjon og linjer. Studentprestene er ulikt organisert på institusjonene, og det er godt samarbeid alle steder. Det jobbes stadig for å utvide nettverkene og søke nye områder for samarbeid. I 2020 er arbeidet med å etablere et livsinsåpent studentsenter på UiO påbegynt.

Studentpresten er både i det lukka samtalerommet, på de åpne plassene og når krisen rammer. Det viktigste og fremste tilbudet er imidlertid **samtaler** med studenter på campus, et tilbud som for en stor del er opprettholdt gjennom året, takket være lærestedenes forståelse for viktigheten av fysiske møter også under pandemien. I denne tiden har også studentprestene lagt til rette for regelmessige **sosiale møtesteder** som 'kaffetid' (OsloMet) og 'coffee hour' (BI), - inne og ute gjennom store deler

av høstsemesteret. **Sorggrupper** er et annet viktig tilbud studentprestene har, disse har også med unntak av en kort periode blitt gjennomført fysisk. Med utgangspunkt i Arbeidsfellesskapet for unge voksne, og i samarbeid med MER i Ila og Institutt for Sjelesorg ble det arrangert Sorgweekend på Modum Bad i oktober. Weekenden var fullfinansiert av Eckbos legat og Oslo bispedømme.

Studentprestene feier **gudstjenester i Kulturkirken Jakob** og når de bli invitert som gjestepredikanter og liturger i annet kirkelige arbeid eller kristne studentorganisasjoner. Gudstjenestene gir en mulighet til å adressere det som rører seg i en students liv i liturgisk språk, i forbønner og i et større fellesskap båret av flere. Gudstjenestene styrker prestenes kirkelige identitet og forankrer tjenesten. I 2020 har det naturlig nok blitt feiret færre messer i Jakobkirken.

Det omfattende arbeidet som studentprestene gjør, er en viktig del av kirkens helhetlige tilbud til unge voksne mennesker under utdanning i Oslo, samtidig som det er en viktig del av lærestedenes omsorg for det hele menneske – når studenter søker mening, står i eksistensielle kriser og trenger livshjelp. Oslo biskop og bispedømmeråd er glad for at lærestedene ser verdien av denne tjenesten og inkluderer den i sitt tilbud til studentene. Tjenesten er fra 01.01.2019 lagt til prostene i Nordre Aker prosti.

Tros- og livssynsbetjening i Forsvaret

15. februar 2019 trådte den nye **Forskrift for tros- og livssynstjeneste i Forsvaret** i kraft. Samtidig ble navnet Feltprestkorpset endret til **Forsvarets tros- og livssynskorps (FTLK)**, som nå er en tros- og livssynsinkluderende militær avdeling. Ved årsskiftet 2020/21 tjenestegjør 46 prester tilhørende Den norske kirke i Forsvarets tros- og livssynskorps (FTLK). Tilgjengelige tall viser at det i 2020 ble avholdt 347 gudstjenester med i alt 10 632 deltakere og 2 078 nattverdsgjester. Det ble gjennomført 5 351 samtaler.

Undervisningen i etikk for de vernepliktige soldatene inne til førstegangstjeneste er i stor grad gjennomført som normalt, innenfor de begrensingene pandemien har medført. I tillegg kommer annen etikkundervisning for Forsvarets personell, samt rådgivning til de militære sjefene. De vernepliktige utgjør en betydelig andel av dem feltprestene møter i sin tjeneste. Feltpresttjenesten kan dermed regnes som et av kirkens største arbeid for unge voksne.

Organiseringen av **det biskoppelige tilsynet** med feltprestene, som følge av omorganiseringen av det tidligere Feltprestkorpset til det nåværende tros- og livssynsinkluderende korpset i 2019, ble avklart på årets første bispemøte. Det ble der besluttet at tilsynet fortsatt skal ligge hos Oslo biskop. Samtidig var bispemøtet opptatt av feltpresttjenestens lokale forankring og at man også skal vektlegge **kontakt med de ulike biskopene** og legge til rette for deltakelse i de ulike bispedømmene. En egen tilsynssamling i Oslo bispegård for alle feltprestene var planlagt, men måtte avlyses som følge av koronautbruddet.

En annen følge av omorganiseringen, er at det har blitt arbeidet med å forberede **samarbeidsavtaler** med Den norske kirke og øvrige tros- og livssynssamfunn som har personell tilsatt i FTLK. Grunnet koronasituasjonen er signeringen av avtalene satt på vent.

Gateprest for ungdom

Gateprestens tjeneste har som mål at så mange ungdommer som mulig skal oppleve kirken som relevant og tilgjengelig. Tjenesten dekker hele bispedømmet, men foregår hovedsakelig blant sårbar ungdom som oppholder seg i Oslo sentrum. Gatepresten samarbeider med andre aktører som også jobber forebyggende opp mot ungdom i sentrum, bl.a. Barnas Juris og likemannsprosjektet Perspektiv i Uteseksjonen.

Gatepresten bruker tid på å være synlig og **tilgjengelig i bybildet** gjennom å gå oppsøkende og felte i sentrum. Målgruppen her er ikke ungdom som er på gjennomfart, men ungdommer som bruker sentrum og som tilholdssted. Frem til den sosiale nedstengningen har gatepresten gått kveldsvakt sammen med Sporet (Kirkens Bymisjons tilstedeværelse på Oslo S) én fredag i måneden. En merker at det er færre ungdommer i byen, og dermed færre samtaler. I samarbeid med Oslo domkirke og Kirkens Bymisjon driver gatepresten ungdomskafeen **Kafé Q**, med tilholdssted i Oslo i krypten i Domkirken. Kafé Q retter seg mot ungdom i alderen 15-25 år og holder åpen hver mandag gjennom hele året, også på helligdager og i ferier. Pga. den sosiale nedstengningen måtte Kafé Q holde stengt i perioden 16. mars - 4. mai, det har vært betraktelig færre ungdommer i kafeen gjennom året.

Gatepresten er plassert i stabsfelleskapet i **Oslo domkirke**. Kirken brukes aktivt i gateprestens møter med ungdom – bl.a. gjennom skoleomvisninger og gudstjenester, møter med enkeltstående konfirmantgrupper og konfirmantsamling for alle konfirmantene i bispedømmet knyttet til fasteaksjonen. Alle disse aktivitetene ble avlyst i 2020. En viktig del av gateprestens tjeneste er samtaletilbud for ungdom gjennom **sjelesorg**. I 2020 ble det også startet en sorggruppe for ungdom, «Møteplassen», i samarbeid med 13-20 Groruddalen. Antall sjelesorgsamtaler har gått ned. Noen har fått oppfølging over telefon, mens andre ikke har ønsket dette.

Fordi det har vært behov for å styrke tjenesten, ble det fra januar 2019 engasjert en diakon i en 50 % prosjektstilling. **Gatediakon for ungdom** har gått inn i arbeidet sammen med gatepresten og har blant annet gjort det mulig å holde Kafé Q åpen hver mandag gjennom hele året. Det kirkelige nærværet i Oslos gater er også styrket. Gatediakonen er den som sammen med 13-20 tok initiativ til å starte sorggruppen og har utformet tilbudet. Å kunne jobbe tverrfaglig har vist seg å være en stor fordel for arbeidet, da ungdommene og prosjektet i sin helhet blir sett gjennom brillene til både en prest og en diakon. Prosjektstillingen opphørte i august 2020, men er nå lyst ut som en fast 100 % stilling som forventes å bli besatt i starten av 2021.

B6 Bemanning – presteskap og administrasjon / Videreutvikle kirken som en demokratisk og velfungerende organisasjon

B6.1 Demokratisk og velfungerende organisasjon

Resultatmål: Oppslutning om kirkevalg opprettholdes.

Nøkkellindikator: Valgdeltakelse

Oppfølging av kirkevalget ble gjennomført i henhold til vedtatte planer.

Det ble i samarbeid med prost og kirkeverge gjennomført prostivise innføringskurs for alle nye menighetsrådsmedlemmer fra medio oktober – november 2019. Kursene hadde godt oppmøte og fikk gode tilbakemeldinger. Strategi for Oslo bispedømme 2019-2021 ble løftet frem og delt ut under samlingene.

Stiftsdirektør representerte også bispedømmet i innføringskurs for nye fellesråd, arrangert av KA. Innføringskurs for nytt bispedømmeråd ble gjennomført 9.januar. Oslo biskop og bispedømmeråd inviterte alle nye menighetsrådsmedlemmer til gudstjeneste og seminar i Oslo domkirke 4.februar. Medlemsundersøkelsen og kirke i utbyggingsområder var tema for seminaret.

B6.2 Administrative kostnader

Resultatmål: Reduksjon i administrative kostnader.

Nøkkelindikator: Administrative kostnader.

Målet om reduksjon i administrative kostnader er nådd.

Det ble i 2019 gjort betydelige innsparinger ved reduksjon i antall årsverk ved bispedømmekontoret som følge av opprettelse av felles økonomienhet og arkivenhet. Det er i 2020 ikke gjort ytterligere innsparinger på dette området. Det er imidlertid som følge av pandemien reduserte kostnader til administrasjon gjennom reduserte driftskostnader.

C Biskopens virksomhet

2020 var biskop Kari Veitebergs tredje år som biskop i Oslo bispedømme.

Året startet med fellesgudstjeneste i Teglen, Spikkestad kirke og kultursenter 5. januar for å markere det nye Asker prosti. Biskopens nyttårsmottakelse skjedde like etter den NRK-TV-overførte bisettelsen av Ari Behn, der Oslo biskop forrettet og svært mange, viste det seg, så på. Biskopen nevnte i sin tale ritualets styrke:

Eg er glad for alle gode ord i samband med bisettelsen i Oslo domkirke no fredag. Samtidig veit eg at nettopp de, tilsette i kyrkja, stadig vekk har samtaler og gravferder som er vel så utfordrande og som krev mykje av oss som profesjonelle og som medmenneske. Eg har lyst i dag til å løfte fram og setje ord på det særst viktige arbeidet de gjer, i det stille, i møte med menneske i sorg og i krise. Eg veit at dette er noko av det viktigaste vi som kyrkje kan gjere. Ut frå det eg fangar opp frå samtale med kollegaer og pårørande, blir dette nødvendige arbeidet gjort samvitsfullt og med respekt for at alle sorgsituasjonar er forskjellige. Dette er noko av det vi er gode på!

Søndag 19. januar holdt biskopen preken i Mer i lla, en viktig unge voksne-satsing i bispedømmet. I MisjonsUKA 26. januar – 2. februar var det NMS som hadde særlig ansvar. Biskopen inviterte til mottakelse for SMMO-organisasjonene og staben ved bispedømmekontoret, samt en internasjonal økumenisk samling. Søndag 2. februar var det ordinasjon i Oslo domkirke, der to prester, en diakon og en kateket ble vigslet til tjeneste. Samisk nasjonaldag 6. februar ble markert i Oslo Domkirke, der biskopen prekte.

Fra 9. februar var det nattåpent for overnatting i Paulus kirke. Oslo bispedømme ville bidra med et nødtiltak i påvente av at Oslo kommune skal få på plass et overnattingstilbud vinterstid for mennesker uten bosted. Biskopen i samarbeid med Kirkens bymisjon og lokalmenigheten/Paulus og Sofienberg sokn/soknepresten og menighetsrådet i Paulus og Sofienberg besluttet derfor å holde Paulus kirke på Grünerløkka åpent hver natt fra 9. februar til 5. april. Her skulle alle kunne komme inn uten å vise papirer for å varme seg, hvile og sove.

Det er kaldt i Oslo om vinteren og det er få åpne dører i byen. Oslo biskop utfordrer derfor i disse dager Oslo kommune: La oss få sesongåpen vinternatt! Vi trenger et sted mennesker som bor ute kan gå når vinterkulda rår – også når kulda ikke står i minusgrader. For å få dette til trenger vi hjelp fra byens innbyggere. Hver natt skal det være frivillige i kirka, fortrinnsvis i delte vakter, slik at ingen må være våkne hele natta.

Imidlertid kom pandemien til Oslo, og byen ble gradvis nedstengt. Natt til 12. mars ble derfor siste natt med tilbud om overnatting i Paulus kirke.

Onsdag 11. mars 2020 vil alltid være en merkedag for bispedømmet og biskopen. I løpet av noen timer gikk vi fra å ha en fullpakket timeplan til at de fleste avtaler skjedde via skjerm. Også biskopen ble plassert på hjemmekontor. Hun ble del av beredskapsgruppa i Oslo. Hele bispedømmet ble rammet. Vi avlyste gudstjenester og prøvde å ikke innstille, men omstille oss. Vi ledet kirka digitalt. Planlagte visitaser i Grefsen, Østenstad, Nordstrand og Grorud måtte utsettes til 2021. Det samme gjaldt biskopens fagdager for alle i vigslede stillinger. Tilsynssamlinger ble endret eller utsatt. Og blant annet ble babysang, konfirmanttreff, gudstjenester og påskefeiring gjennomført digitalt.

Etter hvert kunne enkelte arrangement gjennomføres ved fysisk fremmøte. Biskopen var tilstede og innviet sykehuskapellet på Bærum sykehus 8. mai. I mai ble det gjennomført ordinasjoner i Holmen kirke (en prest) og Røa kirke (to prester). I pinsen var biskopen med på drop-in-dåp i Asker kirke. 25. august deltok hun på gjenåpningen av Hasle kirke. Den 24. september feiret 13-20, et samtaletilbud for ungdom, sitt tiårsjubileum i Sandvika med biskopen til stede. Den 8. oktober var det på nytt ordinasjon/vigsling i Domkirken av en prest, to diakoner og en kantor. I Lommedalen ble en prest og tre diakoner vigslet til tjeneste 25. oktober. I løpet av fem søndager i 2020 ble dermed til sammen syv prester ordinert og seks diakoner, en kateket og en kantor vigslet til tjeneste av Oslo biskop.

I tillegg kommer bidrag på andre gudstjenester og arrangement samt en rekke medieoppslag på ulike plattformer og kanaler. Blant annet var biskopen med på en dugnad for å skaffe flere fosterhjem i samarbeid med Oslo kommune i tiden før jul.

4 STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN

A. HMS og arbeidsmiljø

Sykefravær inkl. vurderinger

Sykefravær har gått ned fra 6,2 % i 2019 til 5,4 % i 2020. Nedgangen vurderes som spesielt positivt tatt i betraktning at 2020 har vært preget av mange endringer og en annerledes arbeidshverdag for mange på grunn av koronapandemien. Det vurderes ikke at det er grunn til særskilte tiltak knyttet til sykefraværet, som er innenfor et historisk normalnivå.

Sykefravær	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Totalt	5,3 %	5,3 %	4,5 %	4,27 %	6,2 %	5,4 %

Medarbeiderundersøkelsen inkl. vurderinger og tiltak for oppfølging

I 2020 ble det jobbet videre med medarbeiderundersøkelsen fra 2019, som totalt sett hadde gode skår. Undersøkelsen hadde imidlertid lave skår på fysisk arbeidsmiljø og særlig det digitale. I forbindelse med pandemien ble det et akutt behov for bedre verktøy, og OBDR besluttet derfor å anskaffe laptoper til alle prester som ønsket det. Tiltaket har vist seg å bli et viktig grep for arbeidsverktøy i koronasituasjonen, hvor hovedregelen under pandemien har vært hjemmekontor. Det fysiske arbeidsmiljøet er fulgt opp overfor fellestrådene gjennom innhenting av oversikter over utførte vernerunder i 2020 og konkretiserte målsettinger for vernerunder i 2021.

Rutiner for avvik, klager og intern varsling om kritikkverdige forhold

HMS-dag for alle ansatte i begge arbeidsgiverlinjer ble arrangert 2. mars i Klingenberg kino med Ståle Einarsen, professor i arbeids- og organisasjonspsykologi, som foredragsholder. På arrangementet ble det gjennom egen informasjonsbrosjyre orientert om rutiner for å melde ifra om avvik, klager og varsler om kritikkverdige forhold, med videre henvisninger til personalhåndbøker.

I etterkant distribuerte bispedømmekontoret både HMS-quiz og samtaleopplegg som ressursmateriale for oppfølgende refleksjonssamtaler etter HMS-dagen lokalt i stabene.

I 2020 ble internkontrollen på HMS-området styrket ved at følgende målsettinger som er nevnt i årsmeldingen for 2019, har blitt utført:

- Det er inngått samordningsavtaler om HMS med fellestrådene, som fastsetter hvordan arbeidsgiverlinjene ved behov samordner seg og fordeler ansvar i saker som gjelder ansatte i begge linjer.
- Det er lagt til rette for en samlet oversikt over antall innmeldte avvik og klager/varsler som er innmeldt per år, med kommentarer som grunnlag for systematisk læring og utvikling.

Det er etter oversikten for 2020 innmeldt totalt syv avvik/klager/varsler i prostiene. Enkelte innmeldte forhold følges fortsatt opp i 2021, i form av tiltak som krever oppfølging over tid.

Det vurderes at tiltaket om å samle avvik/klager/varsler i form av en samlet oversikt for systematisk læring er nyttig, og at det er grunn til å videreføre dette. Samtidig tyder tallene på at det antakeligvis forekommer underrapportering, og at det er behov for å gjøre grep for å fange opp flere forhold.

Det ble gjennomført 40-timers HMS-kurs for verneombud i samarbeid med Stamina.

Arbeid for å forebygge diskriminering

Likestillings- og diskrimineringsloven fikk fra 1.1.2020 styrkede krav til at arbeidsgivere aktivt arbeider med forebygging av diskriminering og krav til rapportering og vurdering av arbeidet.

I 2020 kom Fafo-rapport 2020:20 *Å være en sak, LHBT+: holdninger og arbeidsmiljø i kirken*. Fra beskrivelsen av rapporten heter det blant annet at: «Holdningsspørsmålene viser at det er et flertall av de ansatte som har åpne holdninger til LHBT. Spørsmålene om arbeidsmiljø gir positive svar. Men det skjer også diskriminering.» Oppfølging av Fafo-rapporten er satt på HMS-handlingsplanen for 2021, i tillegg til et mer generelt arbeid som skal fokusere på hvordan virksomheten og ledere kan bidra til å forebygge diskriminering, og at det velges ut bestemte områder for konkrete oppfølgingstiltak.

Det vurderes at Oslo bispedømme generelt har bevissthet på å inkludere og på å unngå å diskriminere. Det viser for eksempel tallene for andel kvinner i faste prestestillinger, som er behandlet i eget avsnitt nedenfor. En utfordring som det er aktuelt å fokusere på i neste periode, også sett i sammenheng med Fafo-rapporten, er å rette tiltak inn mot ubevisst diskriminering, som del av det aktive arbeidet med å forebygge diskriminering.

B. Likestilling

Oslo bispedømme ligger stabilt på opp imot 50 % kvinneandel i presteskaper, og det er også god representasjon av kvinner i ledende stillinger. Tabellen under viser at nivået de siste årene har vært i området 45-49 %. Tallene inkluderer ledere og det landsdekkende døveprostiet.

Andel kvinner i faste prestestillinger	
År	Kvinner
2015	43,6 %
2016	47,0 %
2017	45,2 %
2018	45,4 %
2019	45,9 %
2020	49,6 %

Blant biskop og proster har Oslo bispedømme 4 kvinner av totalt 9 (feltprosten er ikke medregnet). Det gir en kvinneandel i 2019 på 44,44%.

Oslo bispedømme har en relativt høy kvinnelig andel innen administrasjonen. 100 % av lederstillingene (stiftsdirektør og to avelingsledere) innehas av kvinner. Totalt er det 56 % kvinner i administrasjonen.

KJØNNBALANSE, FORDELT PÅ STILLINGSGRUPPER I ADMINISTRASJONEN								
ÅR	Ledere		Rådgivere		Konsulenter		Totalt	
	Ant	Kvinner %	Ant	Kvinner %	Ant	Kvinner %	Ant	Kvinner %
2014	4	75 %	16	63 %	2	100 %	22	68 %
2015	4	75 %	15	67 %	2	100 %	21	71 %
2016	4	75 %	15	53 %	1	100 %	20	65 %
2017	4	75 %	16	56 %	1	100 %	21	62 %
2018	4	75 %	15	50 %	1	100 %	22	59 %
2019	3	100 %	12	42 %	1	100 %	16	56 %
2020	3	100 %	12	42 %	1	100 %	16	56 %

C. Mislighetsrisiko

Våre vurderinger av mislighetsrisiko er rettet inn mot 11 aktivitetsområder i vår virksomhet. I relasjon til områder som kontantkasser, kredittkort, reiser, finansforvaltning og eiendeler har vi lav eller ingen aktivitet. Et område som bispedømmet har økt fokus på i 2020 er HMS-målsettinger, i kjølvannet av HMS-revisjonen i 2019. Denne satsingen fortsetter i 2021. Et mislighetsområde som det er naturlig å øke oppmerksomheten på fremover er rutiner for overholdelse av regler om personvern.

Som arbeidsgiver for presteskapet er personalforvaltning kjernevirksomheten, og nærmere 94 % av prestebudsjettet er midler knyttet til personalkostnader. Lønnsområdet har i utgangspunktet størst iboende risiko for feil, fordi registreringsmengde og detaljeringsgrad er stor.

Vår samlede vurdering er at risikoen for misligheter med større konsekvenser er relativt lav. Men risikoen for feilføringer i relasjon til lønn mv. er fortsatt noe forhøyet grunnet at lønnsenhet er utskilt fra bispedømmenivået og lagt til nasjonalt nivå, som omtalt i årsmelding for 2019.

5 VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER

I vurdering av framtidsutsikter er vi i år utfordret på «kirken post korona».

Pandemien lukket rommene våre og brøt opp fellesskapene vi kjente. De rammene vi hadde rundt oss ble endret, ikke bare de kirkelige rammene.

Men en krise kan også synliggjøre hva som er sentralt og grunnleggende for en virksomhet. Det diakonale arbeidet kirken gjør, er et slikt arbeid. Dette ble også rammet av nedstengning, men i telefonene til mennesker, i turer med andre i lokalmiljøet og i samtalene på gata, ligger noe av kjernen i arbeidet – det å se hverandre og ta tid til hverandre.

For kirken tror vi at dette enkle, grunnleggende er noe vi må gjøre mer av også etter korona. Behovene vil fortsatt være der, om enn annerledes uttrykt. Ensomhet, psykisk helse, utenforskap - alt dette er har vi som kirke kompetanse på å møte.

Vi skal også fortsette prosessen med å være et trossamfunn i sivilsamfunnet. Som andre steder i landet er Den norske kirke også i Oslo majoritetskirken. Men hos oss er utviklingen raskere i endring enn andre steder. Hvordan er man kirke i områder der medlemmer av Den norske kirke er i mindretall? Det blir spennende å se hva blant annet Fremtiden bor hos oss-nettverket svarer på dette. Målet er å være en inkluderende kirke for alle som ønsker å høre til.

Disse spørsmålene og utfordringene må også finne svar i den nye strategien for Den norske kirke som skal vedtas i år. I lys av at vi ikke lenger er en statskirke, i lys av pandemien og i lys av økt digitalisering, må denne strategien bli et relevant og jorda dokument. Da må kirkens selvforståelse være klar. Hvem er Den norske kirke?

Et annet viktig moment i denne sammenheng er arbeidet med ny kirkelig organisering. Pandemien har ifølge utvalgslederen skapt utfordringer, og prosessen er forsinket. Når saken etterhvert kommer ut på bred høring i kirken, vil Oslo bispedømme jobbe mye med dette. Ny kirkelig organisering er nødvendig og etterlengtet. Kirken har behov for en mer oversiktlig struktur, både for de ansatte i kirken, for medlemmene og for de som vurderer å jobbe i kirken. Å få på plass ny organisering av kirken kan i seg selv vise seg å være et rekrutteringstiltak.

Viktig i år blir å løfte den digitale kompetansen i virksomheten. Under pandemien har menighetene vist stor vilje og evne til raskt å etablere digitale gudstjenester som erstatning for lukkede kirker. Sendingene har fått god oppslutning, og bispedømmet ønsker å bruke dette momentum til å fortsette å styrke menighetenes digitale bruk ved å kjøpe inn bedre utstyr og sørge for bred opplæring. Gudstjenestene strømmes i dag på flere plattformer og de kan være vanskelig å finne for brukerne. Bispedømmet vil derfor ha oppmerksomhet både på å forbedre produksjonen og øke oppslutningen ved tydeligere og samlet markedsføring og distribusjon. Bispedømmet vil gjennomgå hele sin digitale tilstedeværelse for å samle og øke tilbudet.

Rekruttering til kirkelige stillinger er angitt som et område med høy risiko. Prioritering av barn og unge i menighetsarbeidet vil fortsatt være bærebjelke i rekruttering til kirkelige stillinger. For øvrig vil Oslo bispedømmeråd følge opp tiltak initiert gjennom det nasjonale rekrutteringsarbeidet.

Den norske kirke har kommet langt i arbeidet med å inkludere LHBT+ og Oslo bispedømme ønsker å være en pådriver for at situasjonen skal bli enda bedre. Vi vil følge opp medarbeiderundersøkelsen med blant annet prostivise kurs. Tilstedeværelse under Oslo Pride er ett av tiltakene for å vise at

kirken er åpen for alle, men vi vil framover også lete etter nye verktøy og virkemidler for å lykkes med dette arbeidet.

Den norske kirke skal ha en oppslutning som bekrefter dens karakter som en folkekirke. Den norske kirke har blitt stadig bedre på innhenting, kvalitetssikring og analyse av statistiske data, men fortsatt gjenstår en hel del arbeid på dette området. Likeledes må hverdagskirken synliggjøres for å få frem bredden og det totale omfanget av kirkens arbeid.

6 ÅRSREGNSKAP

Ledelseskommentar årsregnskapet 2020

Innledning

Oslo bispedømme er Den norske kirkes bispedømme for kommunene Oslo, Bærum og Asker. Innen Oslo bispedømme bor det 461 915 medlemmer og tilhørige. Den landsdekkende døvekirken er organisert som eget prosti under Oslo bispedømme.

Ved utgangen av 2020 hadde Oslo bispedømmeråd 189,5 årsverk. Dette utgjør 160 prester og proster, 16 i administrasjonen, 8,5 som trosopplærer/kateket/diakon i Døvekirken og 5 årsverk som protesaksbehandler. Prester omfatter 6,5 årsverk sykehjemsprest som er finansiert av Oslo kommune.

Kirkelovens §23 regulerer bispedømmerådets hovedoppgave som er «å ha sin oppmerksomhet henvendt på alt som kan gjøres for å vekke og nære det kristelige liv i menighetene, og det skal fremme samarbeidet mellom de enkelte menighetsråd og andre lokale arbeidsgrupper innen bispedømmet».

Vurdering av vesentlige forhold

Kirkerådets tildeling til Oslo bispedømmeråd i 2020 utgjorde 206,6 mill. Tildelingsbeløpet inkluderer 53,3 mill i tilskudd til trosopplæring, diakoni, undervisning m.m. som utbetales til fellesrådene. Øvrig bevilgning dekker lønns- og driftsutgifter til prestedtjenesten, døveprostiet og kirkelig administrasjon.

Mindreforbruket på drift ble på 156 tusen, mens tilskuddsmidler hadde mindreforbruk på 1 mill, hovedsakelig knyttet til tilskudd til trosopplæring. Mindreforbruket på drift utgjør kun 0,1 % av tildelingen og viser at budsjett og økonomistyring treffer godt.

Regnskapet fra Oslo bispedømme inngår som del av årsregnskapet for Den norske kirke og blir revidert av revisjonsfirmaet Ernst & Young.

Gard Realf Sandaker-Nielsen
leder Oslo bispedømmeråd

Elise Sandnes
stiftsdirektør

Budsjettgruppe 1A

Oslo bispedømmeråd mottok i 2020 en samlet tildeling på kr 206 576 000 fra Kirkerådet. Driftstildelingen for 2020 var på kr 153 228 000.

Oslo bispedømmeråd har et mindreforbruk på drift ved utgangen av 2020 på kr 156 000. Dette utgjør 0,1 % av tildelingen.

	Regnskap	Budsjett	Avvik
Budsjettgruppe 1A - Driftsregnskapet	31.12.2020	31.12.2020	
Inntekter	-7 277	-6 465	812
Tilskudd/varekjøp	2 809	965	-1 844
Lønnskostnader	145 578	144 096	-1 482
Andre driftskostn	12 237	14 907	2 670
Sum budsjettgruppe 1A	153 347	153 503	156

Budsjettgruppe 1B og andre tilskudd

Oslo bispedømme ble i 2020 tildelt kr 53 348 000 til trosopplæring, diakoni, undervisning, kirkemusikk og midler fra Opplysningsvesenets fond.

Det ble utbetalt kr 31 832 000 i tilskudd til menigheter til trosopplæring og kr 17 593 000 til diakonstillinger, kateketstillinger og tilskudd til kirkemusikk. I tillegg ble det utbetalt kr 726 000 i OVF-midler. Domkirken ble tildelt kr 2 171 000.

Det er et samlet mindreforbruk på kr 1 026 000 på tilskuddsmidler i 2020.

	Regnskap	Budsjett	Avvik
Budsjettgruppe 1B, 2, 3 m.fl. - Tilskudd *	31.12.2020	31.12.2020	
Trosopplæring	31 832	32 816	984
Diakoni	9 758	9 949	191
Undervisning	7 664	7 665	1
Kirkemusikk	171	171	-
Domkirke (Oslo og Nidaros)	2 171	2 171	-
Gruppe 2 (kun KR)			-
Gruppe 3 (kun KR)			-
Annet (inkl OVF)	726	576	-150
Sum budsjettgruppe 1B, 2, 3 m.fl.	52 322	53 348	1 026

Særskilt om OVF-tilskuddet

Tildelingen på midler fra Opplysningsvesenets fond var i 2020 på kr 576 000. Det ble i tillegg brukt kr 150 000 av ubenyttede midler fra 2019.

Spesifikasjon av Ovf-midlene:	2020		
	Regnskap	Budsjett	Avvik
OVF			
Administrasjon - 491			-
Diakoni - 492	150 000		-150 000
Barn og unge - 493			-
Gudstjenesteliv - 494			-
Kirkemusikk og kultur -495	125 000		-125 000
Samisk kirkeliv -496			-
Andre fellestiltak (inkl SMM) - 497	451 000		-451 000
Internasjonale og økumeniske organisasjoner -498			-
		576 000	576 000
Ovf total (for rapportering til Ovf)	726 000	576 000	-150 000